

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma****Məqsəd:** Uşaqları özünü təqdim etmə bacarığı ilə tanış etmək.

Öyrədən uşaqları salamlayır və onlara yastıqları götürüb dairədə oturmağı təklif edir. Özünü təqdim etdikdən sonra öyrədən uşaqlardan özlərini təqdim etməyi xahiş edir. Daha sonra öyrədən bir oyun oynamağı təklif edir.

Öyrədən: “Uşaqlar, biz bir oyun oynayacağıq. Mən topu növbə ilə hər birinizə tərəf diyirlədəcəyəm. Topu tutan uşaq adını söyləyib topu mənə tərəf geri diyirlədəcək”.

Uğur göstəricisi: Özünü təqdim edə bilir. Qrupda uşaqların və işçi heyətinin (müəllimin) adını bilir.○ **Təqvimlə iş****Məqsəd:** Gündüzü təsvir etməyi və günəşli hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Günəşli hava

Öyrədən günəşli havanın rəsmini uşaqlara göstərir və onu təsvir edir (Əlavə 1).

Barmaq oyunu: “Günəş”Günəş oyanır, qalxır yuxarı, yuxarı, (*əllər yuxarı qaldırılır*)Yorulanda enir aşağı, aşağı. (*əllər aşağı endirilir*)Sevinc doludur parlaq günəşimiz, (*əllər qövsvari qarşılaşdırılaraq günəş düzəldilir*)Şən yaşayırıq onunla biz. (*hamı əl çalır*)**Uğur göstəricisi:** Günəşli havanı təsvir edir (günəş parıldayır) və günəşli hava şəraitini adlandırır.**Qeyd:** Salamlaşma lövhəsində hava durumunu göstərən rəsmləri (Əlavə 2) nümayiş etdirmək labüddür.○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “İndi mən adınızı çəkmədən sizdən birinizi təsvir edəcəyəm. Siz isə kimdən bəhs etdiyimi tapmalısınız. (Saçı qısa, qızdır, Ayxanın yanında əyləşib, qırmızı don geyinib). Bu kimdir?” (qrupun bütün uşaqları bu şəkildə təsvir olunur).

Qeyd: Öyrədən öyrənənlərin bilik və hazırlıq səviyyəsinə əsasən uşaqları təsvir edir. Məsələn: Daha geniş təsvir ilə uşağı tapmaqlarına imkan yaradıla bilər. Mavi və ya ala gözü var, ağbənizdir və ya dərisi açıq rəngdədir.

Öyrədən: “Bu gün biz bədən üzvlərimizlə tanış olacağıq”.**Ətraf ələmlə tanışlıq: “Özünü dərk et” (bədən hissələri).****Məqsəd:** Uşaqların bədən hissələri və onların təyinatı barədə biliklər vermək.**Hissə 1. Mövzuya giriş****Öyrədən:**

- “Uşaqlar, sizə görməyə, eşitməyə, tullanmağa, qaçmağa, danışmağa, yeməyə, geyinməyə nə kömək edir? (uşaqların cavabı)
- Siz öz köməkçilərini saydınız. Gəlin onların necə köməkçilər olduğu və sizə necə kömək etdikləri haqqında danışaq. Bizim gözlərimiz nə üçündür? (uşaqların cavabı)
- Göz görməyə kömək edir. Onları qorumaq lazımdır. Gözümüzü külək və tozdan göz qapaqları və kirpiklər qoruyur.
- İnsana qulaq nə üçün lazımdır? Bəli, eşitmək və qulaq asmaq üçün.
- Qulaqları necə qorumaq lazımdır? Bəli, çimərkən onları da yumaq lazımdır.
- Burnumuzla nə edirik?
- Burnun təmiz qalması üçün hansı əşya lazımdır? (salfet)
- Ağzımızda hansı köməkçilərimiz var?
- Dil və dişlər nəyə lazımdır? Dişlərə qulluq üçün hansı sehrli çubuq lazımdır? (diş fırçası)
- Daha nə lazımdır? (diş məcunu)
- İnsana əllər və ayaqlar nə üçün lazımdır? (uşaqların cavabı)
- Əsas köməkçilər bizim əllərimizdir. Əlləri nə vaxt yumaq lazımdır? Əllərinizi necə yuyursunuz? Göstərin”.

Hissə 2. İdman fasiləsi

“Kim sevirsə idmanı” Musiqisi: Oktay Zülfüqarov, sözləri: Səttar Zərdəbli.

Kim sevirsə idmanı,

1, 2, 3, 4,

Poladdan olar canı,

1, 2, 3, 4.

İdmanı sevirik biz,

1, 2, 3, 4,

Bərkiyir bədənimiz,

1, 2, 3, 4.

Hissə 3. Oyun: “Sözü tamamla”

Öyrədən:

“Mən hərəkəti deyirəm, siz isə onu yerinə yetirən bədən üzvünün adını deyirsiniz.

- *Yeyirik, oxuyuruq, danışıyıq. (ağız)*
- *Tuturuq, saxlayırıq. (əllər)*
- *Yeriyirik, qaçıyıq, tullanıyıq. (ayaqlar)*
- *Toxunuruq, sığallayıyıq, rəsm çəkirik. (barmaqlar)”*

Hissə 4. Praktiki tapşırıqlar

Vəsait: (Əlavə 3) **Bədən üzvləri.**

Öyrədən uşaqlara öncədən kəsilmiş və qarışdırılmış bədən üzvləri təqdim edir. Öyrədən seçdiyi şagirdlə oyuna başlayır.

Öyrədən: *“Mən sənə (oyunu oynayan şagirdə xitab edir) hər hansı bir hərəkət deyəcəm, sən isə həmin hərəkəti yerinə yetirən orqanı tapıb adını deyəcəksən”.*

Qeyd: Oyunu üç şagird eyni zamanda oynaya bilər. Bu zaman vəsait bölümündə olan bədən üzvlərindən üç nüsxə istifadə edilməlidir. Bu oyunun kollektiv oynanılması üçün uşaqlar 3 qrupa bölünməli və hər bir qrupa Əlavə 3-də verilən 3 nüsxə təqdim edilməlidir.

Uğur göstəricisi: Əsas bədən üzvlərinin adlarını və onların funksiyasını bilir.

Hərəkətli oyun: “Dövrə-dövrə”

Oyunun iştirakçıları əl-ələ tutub dairə düzəldirlər. Aparıcı dairənin içində dayanır. Uşaqlar saat əqrəbi istiqamətində fırlanmağa başlayırlar və aparıcının adı ilə deyirlər:

Vermişik biz əl-ələ,

Gəzirik dövrə-dövrə.

Ay dostum (Amin, Leyla) göstər,

Təkrar eləyək biz də.

Uşaqlar dayanır, aparıcı bir hərəkət göstərir (qurbağa kimi tullanır, yerində fırlanır, yaxud hər hansı bir gülməli formada dayanır). Bütün uşaqlar onun etdiyini təkrarlayır. Sonra aparıcı uşaqlardan birinə yaxınlaşır və həmin uşaq növbəti aparıcı olur. Oyun təkrar olunur, bu dəfə dairə əks-istiqamətdə hərəkət edir.

Yapma: “Plastilinlə tanış oluruq”

Məqsəd: Uşaqları plastilin və onun xüsusiyyətləri və istifadə qaydaları ilə tanış etmək.

Öyrədən: *“Baxın bu plastilindir. O yumşaqdır, ondan gözəl və maraqlı əşyalar düzəltmək olur”.*

Öyrədən müxtəlif rəngli plastilin parçalarını bir neçə hissəyə bölür və uşaqlara sevdikləri rəngdə plastilin seçməyə imkan yaradır. Bundan sonra öyrədən plastilini yoğurmağı, onu müxtəlif istiqamətlərdə əzərək formaya salmaq üsullarını göstərir. Uşağa vaxt məhdudiyyəti qoyulmadan plastilinlə oynamaq üçün şəraiti yaradılır.

Uğur göstəricisi: Plastilini yoğurmağı, onu müxtəlif istiqamətlərdə əzməyi bacarır.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən:

- *“Uşaqlar, siz insanın hansı bədən üzvünü yadınızda saxladınız?”*
- *Uşaqlar, üzükdən nə üçün istifadə edirik? Onu hansı bədən üzvümüzdə taxırıq? Afərin hər birinizə!”*

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma****Məqsəd:** Uşaqları özünü təqdim etmə bacarığı ilə tanış etmək.**Öyrədən:** “Sabahınız xeyir, uşaqlar! Sizi görməyə çox şadam. Kim mənə öz adını xatırlatmaq istəyir?”**Öyrədən:** “Uşaqlar, biz bir oyun oynayacağıq. Dünən oynadığımız oyunda topu sizə mən diyirlədim. Bu gün topu siz bir-birinə diyirlədəcəksiniz. Topu tutan uşaq adını söyləyib topu istədiyi dostuna diyirlədir və bu zaman onun adını deyir”.

Öyrədən oyunu birinci başlayır, topu istənilən şagirdə diyirlədir, həmin şagirdin adını deyir.

Uğur göstəricisi: Özünü təqdim edə bilir. Qrupda uşaqların və işçi heyətinin (müəllimin) adını bilir.○ **Təqvimlə iş****Məqsəd:** Yağışlı hava şəraitini adlandırmağı və təsvir etməyi öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Yağışlı hava. (Əlavə 4)

Öyrədən yağışlı havanı təsvir edir (şəkil, video kimi vəsaitlərdən istifadə oluna bilər).

Barmaq oyunu: “Yağış”

Öyrədən barmaqları ilə yağışın yağmasını uşaqlara göstərir. O, yağışın səsini uşaqlara dinlədir.

Uşaqlar sinif otağında istənilən səthi seçir (döşəmə, masanın üzəri, divar). Öyrədən, “yağış möhkəm yağır”, “yağış yavaş yağır”, “yağış kəsdi”, “yağış şiddətləndi” ifadələrini işlədir. Uşaqlar bu sözləri eşidərkən barmaqlarını seçdikləri səthə toxundurur (tez-tez, sürətli), toxunarkən “tık-tık-tık-tık (sürətli)” və ya “tıuk-tıuk-tıuk (həzin)” səsini çıxarır (yağışın sürətinə görə).

Uğur göstəricisi: Yağışlı havanı təsvir edir (su damcıları, yağışın səsi) və yağışlı hava şəraitini adlandırır.○ **Mövzuya giriş****Vəsaitlər:** Kəndir

Öyrədən 2 metr uzunluğunda bir ipin (kəndir) iki tərəfini birləşdirib düyünləyir. Sonra o ipi döşəməyə qoyub müxtəlif formalara çevirir (dairə, kvadrat).

Qeyd: Öyrədən bu formalardan ancaq dairəni adlandırır. Digər formaları uşaqlara izləməyə imkan verir.

Öyrədən ipi dairənin mərkəzində yerləşdirir. Uşaqlar əl-ələ tutub dairə düzəldirlər.

Öyrədən: “Uşaqlar, biz indi bir-birimizdən uzaqlaşaraq bacardığımız qədər böyük dairə düzəldəcəyik. Sonra yaxınlaşaraq döşəmədə gördüyünüz ip ölçüsündə forma düzəldəcəyik”.**Öyrədən:** “Uşaqlar biz indi bu gördüyümüz formalar haqqında öyrənəcəyik”.**Riyaziyyat: Kvadrat və dairə ilə tanışlıq****Məqsəd:** Dairə və kvadratı düzgün adlandırmağı və fərqləndirməyi öyrətmək.**Vəsaitlər:** Hər uşaq üçün kəsilmiş mavi (böyük) və qırmızı (kiçik dairə) rəngli kağızlar. Dairə, kvadrat fiqurları; kvadrata oxşayan oyuncaqlar və əşyalar olan qutu (kitab, qutu və s.) (Əlavə 5)**Hissə 1. Mövzunun təqdim edilməsi****Öyrədən:** “Uşaqlar, bu gün dairə bizə qonaq gəlib (dairə göstərilir). Gəlin dairəni öyrənək: o yumrudur, yastıdır, bucaqları yoxdur, onu diyirlətmək olar.

○ Bu dairədir. Dairə hansı rəngdədir? (Öyrədən böyük mavi dairəni göstərir)

○ Bəs bu dairə hansı rəngdədir? (Öyrədən kiçik qırmızı dairəni göstərir)

○ Öyrədən dairəni uşaqlara göstərərək “Sizcə, hansı dairə böyükdür? (uşaqların cavabları)”

○ Gəlin cavablarınızı yoxlayaq. Baxın mən qırmızı dairəni mavi dairənin üzərinə qoyuram. Görürsünüz, mavi dairənin bir hissəsi kənara çıxır, deməli, mavi dairə böyükdür.

○ Uşaqlar, dairə bizə bu gün dostu ilə qonaq gəlib. İndi biz onu yaxından tanıyacağıq (sarı kvadrat göstərilir) Bu hansı həndəsi fiqurdur? (kvadrat)

○ O nə rəngdədir? (sarı)

Afərin! İndi mən isə sizə hekayə danışmaq istəyirəm.

Hissə 2. Hekayə saati. Dairə və Kvadrat

Biri var idi, biri yox idi. Bir dairə var idi. O, gəzməyə çıxdı, yolla diyirləndi, diyirləndi, birdən rastına ona oxşamayan qəribə nə isə çıxdı. Dairə təəccübləndi:

- Sən kimsən?

- Mən kvadratam. Bəs sən kimsən?

- Mən dairəyəm. Gəl bir yerdə yolda diyirlənək.

Kvadrat diyirlənməyə çalışdı, lakin bacarmadı. Dairə təəccübləndi, kvadratı nəzərdən keçirdi və anladı ki, onun 4 tərəfi və 4 bucağı var. Axı bunların heç biri dairədə yox idi.

- *Mən anladım sən niyə diyirlənə bilmirsən – dairə güldü.*

Qeyd: Nağılı dinlədikdən sonra uşaqlar aşağıda qeyd olunan sualı cavablandırmalıdır.

Sual: “Uşaqlar, bəs siz necə düşünürsünüz? Kvadrata diyirlənməyə mane olan nədir? Dairə niyə rahatlıqla diyirlənirdi?”

Hissə 3. Oyun: “Oxşarını tap”

Öyrədən: “Uşaqlar, bu səbətdən kvadrata oxşar əşyaları tapıb götürməlisiniz və əlinizi yuxarı qaldıraraq göstərməlisiniz”.

Hissə 4. Praktik tapşırıqlar

Öyrədən: “Uşaqlar, mən barmağımın mavi dairə boyu gəzirəm. Baxın barmağım haradan başlayırsa, ora da qayıdır. İndi mənim barmağım qırmızı dairə boyunca gəzəcək, siz də masalarınızın üzərindəki dairələrinizi götürüb mənimlə birlikdə gəzin görək hara çatırıq?”

Uğur göstəricisi: Dairə, kvadrat fiqurlarını tanıyır və öz ətrafında oxşar fiqurları tapa bilir.

Hərəkətli oyun: Oxuyuruq və göstəririk. Mahnı: *Çiyin, qollar ayağım...*

Öyrədən hər hansı mahnı ritmini səsləndirərək bu sözlərlə hərəkətli oyun keçirə bilər.

Nəqarət 1

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Gözlər və qulaqlar, ağız və burun,

Baş, çiyinlər, dizlər və barmaqlar.

Nəqarət 2

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Gözlər və qulaqlar, ağız və burun,

Baş, çiyinlər, dizlər və barmaqlar.

Nəqarət 3

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Gözlər və qulaqlar, ağız və burun,

Baş, çiyinlər, dizlər və barmaqlar.

Qeyd: Uşaqlar mahnının sözləri oxunarkən jestlərlə təsvir edilən bədən üzvlərini göstərməyə çalışsınlar.

İdman

Məqsəd: Uşaqları dairə boyu addımlamaq, qaçmaq, iki ayaq üzərində tullanmaq hərəkətləri üzrə məşq etdirmək.

Hissə 1. Uşaqlar dairəyə düzülür. Öyrədən sənqal ilə bir-birinin ardınca dairə boyu gəzir, sonra qaçır. Hərəkətlərin sürəti dəyişir.

Hissə 2. Ümumi inkişafedici hərəkətlər

1. İlkin vəziyyəti – ayaqlar bir pəncə enində aralı, qollar yanda. Əlləri önə aparmaq, sonra ilkin vəziyyətə qaytarmaq (4-5 dəfə).

2. Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, əllər bəldə. İrəli doğru əyilmək, əlləri dizlərə toxundurmaq, ilkin vəziyyətə qayıtmaq (5 dəfə).

3. Ayaqlar bir pəncə enində aralı, əllər bəldə. Oturmaq, əlləri irəli aparmaq və ilkin vəziyyətə qayıtmaq (4-5 dəfə).

4. Ayaqlar aralı, əllər bəldə. Sağa və sola əyilmək, dikəlmək, ilkin vəziyyətə qayıtmaq (hər tərəfə 3 dəfə).

5. Ayaqlar az aralı, qollar yanda. İki ayaq üstə yerində 8 dəfə tullanmaq. (2 dəfə təkrar etmək).

Hissə 3. “Top kimi tullanmaq”

Öyrədən iri diametrlili topu götürür və onun yerdən necə yaxşı sıçradığını göstərir (bir əli ilə topu yerə vurur), sonra uşaqlara ona yaxınlaşmağı və iki ayaq üstə “top kimi” tullanmağı təklif edir. Uşaqlar tullanırlar, öyrədən isə “tullan-hoppan” deyərək hərəkətin ritmini verir.

Uğur göstəricisi: Dairə boyu addımlamaq, qaçmaq, iki ayaq üzərində tullanmaq hərəkətlərini yerinə yetirə bilir. Qabağa hərəkət etməklə bir və iki ayaq üstə tullanır.

Sərbəst fəaliyyət: Stolüstü qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən şən musiqinin sədaları altında dairə boyunca qaçmağı təklif edir. Dairənin mərkəzində döşəkçə olur. Musiqi dayandırılındaq uşaq istəyinə görə döşəkçənin üstünə çıxır və məşğələdə ən çox nəyi bəyəndiyini deyir, hamı onu alqışlayır. Musiqi yenidən qoşulur və oyun eyni qayda ilə davam edir.

Səhər toplantısı○ **Salamlama**

Məqsəd: Uşaqları özünü təqdim etmə bacarığı ilə tanış etmək.

Öyrədən: “Salam, uşaqlar! Dünən məşğələmizdən sonra necə dincəldiniz? Gəlin dairədə yenidən oturaq. Mən bu topu kimə diyirlətsəm, həmin uşaq ucadan adını deyəcək və hər kəsi xoş bir sözlə salamlayacaq”.

(top bütün uşaqlara ünvanlanır, hər kəs adını bir daha xatırladır)

Uğur göstəricisi: Özünü təqdim edə bilir. Qrupda uşaqların və işçi heyətinin (müəllimin) adını bilir.

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Buludlu hava şəraitini - Buludlu təsvir etməyi və adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Buludlu hava.

Öyrədən buludlu havanı təsvir edir (şəkil, video kimi vəsaitlərdən istifadə oluna bilər) (Əlavə 6).

Barmaq oyunu: “Buludlar”

Öyrədən barmaqları ilə havada dairə çəkir və deyir “Uşaqlar havada bu gün balaca buludlar var”. Öyrədən havada çəkdiyi dairələrin diametrini böyüdərək “Uşaqlar səmadakı buludlar böyüyür”. Öyrənənlər də öyrədənə etdiyi hərəkətləri təkrarlayır, havada çəkdiyi buludları böyüdür, balacalaşdırırlar.

Uğur göstəricisi: Buludlu havanı təsvir edir və adlandırır.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən uşaqlardan birinin rəsmini lövhəyə yapışdırır və soruşur: “Uşaqlar, lövhədə bir uşaq rəsmi var. Sizcə, o kimin uşaqlıq rəsmidir?”

Qeyd: Öyrədən uşaqlara bu rəsmə aid olduğunu tapmağa kömək edir.

Uşaqlar rəsmdəki uşağı tapdıqdan sonra həmin uşaq lövhəyə dəvət edilir və öz uşaqlıq rəsmi yanında dayanır.

Öyrədən: “Uşaqlar, baxın Orxanın uşaqlıq rəsmi ilə indiki görünüşü arasında nə qədər fərq var. Biz bu gün Orxanın necə belə böyüdüüyü barəsində danışacağıq”.

Nitqin inkişafı: Biz necə böyüyürük?

Məqsəd: Şəkil əsasında suallara cavab verməyə və öz təəssüratlarını bölüşməyə maraq yaratmaq.

Hissə 1. Mövzuya giriş

Öyrədən öncədən lövhəyə yapışdırdığı uşaq şəkillərinin onların yaş ardıcılığına görə düzür (1 yaş, 2 yaş, 3 yaş, 4 yaş). (Əlavə 7)

Öyrədən uşaqların böyüməsində və uşaqların yaşına uyğun qabiliyyətindən danışır (şəkil, video, audio kimi vəsaitlərdən istifadə oluna bilər) (Əlavə 7).

A. “Uşaqlar, biz balaca olanda gəzə bilmirik, iməkləyirik. Özümüz yemək yeyə bilmədiyimiz üçün bizi anamız yedizdirirdi. Bizim dişlərimiz də yox idi. Ona görə də biz əmzəkdən istifadə edirdik”.

Öyrədən uşaqlara körpə rəsmi nümayiş etdirir.

B. “Uşaqlar, bizim üç yaşımız olanda bizi uşaq deyə çağırırlar. Biz artıq özümüz sərbəst gəzə bilirik, yeməyimizi yeyə bilirik, topla oynayırıq”. Öyrədən uşaqlara uşaq rəsmləri nümayiş etdirir.

Beləliklə, öyrədən qocalana qədər insanların necə dəyişdiyini rəsmlər əsasında uşaqlara deyir.

Qeyd: Öyrədən hər dövərdə insanların müxtəlif adlarla çağırıldığını başa salmalıdır. Məsələn, 0 yaş-yeni doğulan uşaq, 1 yaşa qədər körpə, 2-12 yaş-uşaq, 12-18 yaş yeniyetmə, 20 yaşdan yuxarı-qadın və ya kişi, 50 yaşdan yuxarı-yaşlı qadın və ya yaşlı kişi.

Hissə 2.

Öyrədən bu mövzunun tədrisi əsasında qətiyyətlə yaş kəliməsini işlətməməlidir. Yalnız uşaq qadın, qoca, körpə kəlimələrindən istifadə etməlidir.

Hissə 3. Praktiki hissə. Müqayisə

Öyrədən: “Uşaqlar, indi gəlin özümüzü uşaqlıq görüntüsü ilə müqayisə edək”.

Öyrədən çıxış edən uşaqların uşaqlıq rəsmi divara yapışdırır və rəsmi yanında dayanmasını xahiş edir.

Digər uşaqlar çıxış edən uşağın necə dəyişdiyini qeyd edir.

Hissə 4. Biliyin nümayişi**Oyun: “Kim bilir?”**

Öyrədən: “Uşaqlar, biz bu gün hər bir yaşa uyğun istifadə olunan əşyaları müzakirə etdik. Mən sizə onları göstərdim”.

Öyrədən hər bir dövərdə insanların müxtəlif əşya istifadə etdiyini uşaqlara aşılmalıdır. Məsələn, körpə-əmzik, bezlər, 3-4 yaş top, oyuncaq, 7-18 yaş-kitab və ya dəftər (Əlavə 7).

Öyrədən bütün yaşlara uyğun insan şəkillərini lövhəyə yapışdırır. Masanın üzərinə isə həmin yaşa uyğun əşyaları yerləşdirir. Uşaqlar öyrədənə əli ilə göstərdiyi yaş kateqoriyası üçün əşya növü göstərməlidir.

Uğur göstəricisi: Şəkil və oyuncaqlara baxarkən suallara cavab verir, öz təəssüratlarını bölüşür.

Hərəkətli oyun: “Dövrə-dövrə”

Oyunun iştirakçıları əl-ələ tutub dairə düzəldirlər. Aparıcı dairənin içində dayanır. Uşaqlar saat əqrəbi istiqamətində fırlanmağa başlayırlar və aparıcının adı ilə deyirlər:

Vermişik biz əl-ələ,

Gəzirik dövrə-dövrə.

Ay dostum (Amin, Leyla) göstər,

Təkrar eləyək biz də.

Uşaqlar dayanır, aparıcı bir hərəkət göstərir (qurbağa kimi tullanır, yerində fırlanır, yaxud hər hansı bir gülməli formada dayanır). Bütün uşaqlar onun etdiyini təkrarlayırlar. Sonra aparıcı uşaqlardan birinə yaxınlaşır və həmin uşaq növbəti aparıcı olur. Oyun təkrar olunur, bu dəfə dairə əks-istiqamətdə hərəkət edir.

Rəsm: “İnsan”

Məqsəd: Xarici görünüşün xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirərək, qələmlə insan rəsmini çəkməyi öyrətmək.

Öyrədən mərhələlərlə insanın rəsminin necə çəkildiyini göstərir.

Uşaqlar müəllimin ardınca təkrar edirlər: bədən (böyük dairə), baş (kiçik dairə), əllər və ayaqlar (düz xəttlər), gözlər, burun, ağız, qulaqlar və saçlar.

Hər uşağın əl işini imzalamaq və tərifləmək mütləqdir.

Sərbəst fəaliyyət: Stolüstü oyunlar

Son toplantı

Öyrədən uşaqların uşaqlıq rəsmlərini qarışdırır, masanın üzərinə qoyur. Bir-bir rəsmləri seçir və uşaqlardan rəsmdə olan uşağı tanımasını istəyir.

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “Sabahınız xeyir! Sizi yenidən görməyə şadam. Gəlin birlikdə “Olsa, ayağa qalx” oyunu oynayaq. Hər kəs sinifdə gəzir və özünə istədiyi yerdə yer seçir və donmuş vəziyyətdə dayanır.

- Kimin saçı qısadır? Düzdür! A...nın.
- Kim A...nın yanında oturub?
- Kimin əynində qırmızı (digər rəng də ola bilər) əmək var? Düzdür! F.....ın.
- Kim yerindən tərbənmədən əlini uzatsa F...ə toxuna bilər görür? və s.

İndi biz bir-birimizin adlarını daha yaxşı bilirik”.

○ **Təqvimlə iş**

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti - Günəşli, Yağışlı, Buludlu.

Öyrədən: “Uşaqlar, kim Günəşin hərəkətlərini göstərə bilər? Kim yağışlı havanı göstərə bilər? İndi isə gəlin buludlu havanı barmaqlarımızın köməyi ilə göstərək”.

Barmaq oyunu: “Günəş, Yağış, Buludlar”○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “Bu gün həftə ərzində öyrəndiklərimizi bir daha xatırlayacağıq”.

Məntiq

İş dəftərində tapşırıqlar

Məqsəd: Həftənin mövzularını möhkəmləndirmək, məntiqi düşüncəni və kiçik motorikanı inkişaf etdirmək.

Fiziki hərəkətlər

Məqsəd: Uşaqları dairə boyu addımlamaq, qaçmaq, iki ayaq üzərində tullanmaq hərəkətləri üzrə məşq etdirmək.

Hissə 1. Uşaqlar dairədə düzülür. Öyrədənin siqnalı ilə uşaqlar bir-birinin ardınca dairə boyu gəzir, sonra qaçırlar. Hərəkətlərin sürəti dəyişir.

Hissə 2. Ümumi inkişafetdirici hərəkətlər

- İlkən vəziyyəti – ayaqlar bir pəncə enində aralı, qollar yanda. Əlləri önə aparmaq, sonra ilkən vəziyyətə qaytarmaq (4-5 dəfə).
- Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, əllər bəldə. İrəli doğru əyilmək əlləri dizlərə toxundurmaq, ilkən vəziyyətə qayıtmaq (5 dəfə).
- Ayaqlar bir pəncə enində aralı, əllər bəldə. Oturmaq, əlləri irəli aparmaq və ilkən vəziyyətə qayıtmaq (4-5 dəfə).
- Ayaqlar aralı, əllər bəldə. Sağa və sola əyilmək, dikəlmək, ilkən vəziyyətə qayıtmaq (hər tərəfə 3 dəfə).
- Ayaqlar az aralı, qollar yanda. İki ayaq üstə yerində 8 dəfə tullanmaq. (2 dəfə təkrar etmək).

Hissə 3. “Top kimi tullanmaq”

Öyrədən iri diametrlili topu götürür və onun yerdən necə yaxşı sıçradığını göstərir (bir əli ilə topu yerə vurur), sonra uşaqlara ona yaxınlaşmağı və iki ayaq üstə “top kimi” tullanmağı təklif edir. Uşaqlar tullanırlar, öyrədən isə “tullan-hoppan” deyərək hərəkətin ritmini verir.

Uğur göstəricisi: Dairə boyu addımlamaq, qaçmaq, iki ayaq üzərində tullanmaq hərəkətlərini yerinə yetirə bilir.

Hərəkətli oyun: Oxuyuruq və göstəririk. Mahnı: Çiyin, qollar ayağım...

Öyrədən hər hansı mahnı ritmini səsləndirərək bu sözlərlə hərəkətli oyun keçirə bilər.

Nəqarət 1

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Gözlər və qulaqlar, ağız və burun,

Baş, çiyinlər, dizlər və barmaqlar.

Nəqarət 2

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Gözlər və qulaqlar, ağız və burun,

Baş, çiyinlər, dizlər və barmaqlar.

Nəqarət 3

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Baş, çiyin, diz və ayaq barmaqları,

Gözlər və qulaqlar, ağız və burun,

Baş, çiyinlər, dizlər və barmaqlar.

Qeyd: Uşaqlar mahnının sözləri oxunarkən jestlərlə təsvir edilən bədən üzvlərini göstərməyə çalışırlar.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən uşaqlara dairə boyu qaçmağı təklif edir. Dairənin mərkəzində döşəkçə var. Uşaqlar növbə ilə bu döşəkçənin üstünə çıxıb yoldaşlarının hər hansı bir yaxşı xüsusiyyətini qeyd edirlər. Digər uşaqlar onu alqışlayırlar.

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Məqsəd: Uşaqları özünü təsvir və təqdim etmə bacarığı ilə tanış etmək.

Öyrədən: “*Sabahınız xeyir! Sizi təkrar görməyə şadam*”.

Öyrədən öncədən hazırladığı, bəzətdiyi qutunu və 4x4 ölçülü kağız parçalarını dairənin ortasına yerləşdirir.

Öyrədən: “*Uşaqlar, sizə verdiyim kağız parçalarında özünüzü təsvir edin. Fəaliyyətini bitirəndə rəsmləri təqdim edin*”. Uşaqlar özünü bir-iki cümlə ilə təsvir edir, öz rəsmlərini qutunun içərisinə yerləşdirirlər.

Qeyd: Öyrədən uşaqların rəsmlərin altında adlarını qeyd edə bilər. Belə ki, əksər hallarda rəsm sadəcə bir çizgi və ya halqadan ibarət ola bilər. Bu uşağın ilk qələm ilə təsviri olduğu üçün öyrədən öyrənəni yönləndirməməlidir. Rəsm olduğu kimi qrupa təqdim edilməlidir.

Uğur göstəricisi: **Özünü təqdim və təsvir edə bilir.**

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini - Küləyi adlandırmağı öyrətmək. (Əlavə 8).

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Küləkli hava

Öyrədən küləkli havanı (sərt külək, sərin meh) təsvir edir (şəkil, video, audio kimi vəsaitlərdən istifadə oluna bilər).

Barmaq oyunu: “Külək”

Öyrədən küləkli havanın səsinə çıxarır və soruşur: “*Uşaqlar eşitdiyiniz nəyin səsidir?*”

Öyrədən əllərini havada sağa-sola doğru hərəkət etdirir: “*Uşaqlar, deyəsən, hava küləkdir*”. Öyrədən əllərini daha yavaş hərəkət etdirərək “*Külək yox! Sərin meh əsir*”. Öyrənənlər də öyrədənin etdiyi hərəkətləri təkrarlayır, qollarını sağa-sola hərəkət etdirərək küləyi təsvir etməyə çalışırlar.

Uğur göstəricisi: **Küləkli havanı təsvir (sərt külək, sərin meh) edir və küləkli hava şəraitini adlandırır.**

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “*Bu həftə biz ailəmiz haqqında danışacağıq. Kim deyər “ailə” nə deməkdir?*”

Barmaq oyunu: “Mən və mənim ailəm”

Gəlin gözəl ailəmlə,

Tanış edim sizi mən.

Bu barmağım babamdır, (baş barmaqdan başlayaraq barmaqlar açılır)

Bu barmağım nənəmdir,

Bu barmağım atamdır,

Bu barmağım anamdır,

Bu barmaq isə mənəm,

Budur bütün ailəm! (açılmış ovcumuzu oynadıırıq).

Ətraf aləmlə tanışlıq: Mən və mənim ailəm.

Məqsəd: “**Ailə bir-birinə sevgi və qayğı göstərən birlik kimi**” anlayışını formalaşdırmaq.

Hissə 1. Əqli hücum

Öyrədən: “*Uşaqlar, sizinlə bir evdə kimlər yaşayır?*”

Öyrədən dairə üzrə topu ötürür və uşaqlar danışirlar.

Hissə 2. Müzakirə. Sərgi

Öyrədən: “*Uşaqlar, bizim qrupda “Mənim ailəm” foto sərgisi (uşaqların ailə şəkilləri və öncədən valideynlərdən toplanıb və sərgilənib) açılıb. Kim öz ailəsi haqqında danışmaq istəyir?*”

Uşaqlar öz arzusu ilə ailəsinin fotosəklinə yaxınlaşır və şəkildəkiləri təqdim edirlər. Təqdimatın gedişatında öyrədən ailə üzvləri barədə suallar verir: kimin adı nədir, ailə harada şəkil çəkdirib və s.)

Öyrədən: “*Fikir verdiniz, hamımız ailəmiz haqqında bəhs edərkən gülümsədik? Niyə gülümsədiyimizi kim deyər?*” (ailə üzvlərini sevirik, ana və atamız yanımızda olanda əhvali-ruhiyyəimiz yaxşı olur, hamının bir yerdə şəkil çəkdiyi günü xatırlamaq xoşdur və s.)

Öyrədən: “*Uşaqlar, ailənizdə sizə kim qayğı göstərir? Necə qayğı göstərirlər? (uşaqların cavabları) Bəs siz ailənizdə böyüklərə qayğı göstərsiniz?*”

Hissə 3. Şeir saati. “Ailəm” şeiri (Sevinc Nuruqızı)

Mənbə: Uşaq ədəbiyyatı №30.

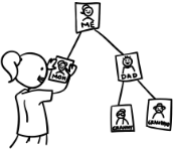
Link: <http://anl.az/down/meqale/merkez/2011/yanvar/152222.htm>

Evimiz də var,

Eyvənımız da.

Xorhaxor yatan,
Məstanımız da.
Gözəl nənəm var,
Saçı gümüşü.
“Can” söyləməkdir,
Nənəmin işi.
Bax, bu babamdır,
Əlində əsa.
Sözü uzatmaz,
Söyləyər qısa.
Anamla atam,
Çalışır mənim.
Bacımla başım,
Qarışır mənim.

Hissə 4. Praktiki tapşırıq. Kim kimin nəyidir?

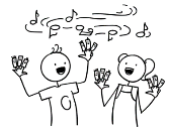

“Uşaqlar, mən sizə ata-analarınızın, nənə-babalarınızın rəsmlərini verəcəm. Siz isə onları doğru hissəyə uyğunlaşdıracaqsınız”.

Öyrədən nümunədə verildiyi kimi atanın valideynlərini və ananın valideynlərini ata və ananın rəsmi altına düzgün yerləşdirməyə uşaqlara kömək edir.

Qeyd: Bu məşğələ zamanı öyrədən yaşlı qadın-kəşi, uşaq, qadın-kəşi kimi kəlimələrdən istifadə edərək öncəki (biz necə böyüdük) mövzuya inteqrasiya etməlidir.

Hissə 5. Müzakirə və məşğələnin bağlanması

Öyrədən sigar formalı kağızlardan uşaqlara barmaq kuklları üçün kağızlardan konusvari formalar hazırlayır. Hər kəs öz ata-anasının rəsmini o barmaq kukllarının üzərinə yapışdırma bilər.

Qeyd: Bu məşğələ vaxt apardıqından valideynlər bu tapşırığı evdə edə bilər və dərsə hazır şəkildə göndərə bilərlər. Bu zaman öyrədən valideynləri təlimatlandırmaq məqsədilə valideynlərə

təlimatlandırıcı mesaj və ya video göndərə bilər.

Uğur göstəricisi: Ailənin bir-birinə sevgi və qayğı göstərən birlik olduğunu anlayır.

Hərəkətli oyun:

Uşaqlar öz düzəltdiyi barmaq kuklları ilə oynaya və ya hekayə uydura bilərlər.

Yapma: “Bütün ailə üçün rəngli çətir”

Məqsəd: Plastilinlə işləmək bacarığını möhkəmləndirmək; plastilindən top düzəltmək və ovuclar arasında onu yastılatmağı, yaranan diskə müəyyən forma verməyi öyrətmək.

Öyrədən:

- “Uşaqlar, baxın bu mənim çətirimdir. Deyin görüm, o necədir? (müxtəlif rənglidir, əlvandır, damı yarımdairəvidir və tutacağı var)
- İlin hansı fəslində biz tez-tez çətirdən istifadə edirik?
- Siz də öz çətirinizi düzəldin. Gəlin damından başlayaq: topu düzəldirik, sonra yastıladırıq və kənarlarını kasada olduğu kimi qaldırırıq. Damı hazırdır. Tutacağına keçirik. Balaca plastilin topundan çubuq düzəldirik və bir tərəfini qarmaq şəklinə salırıq. Tutacaq alındı. İndi tutacağı dam ilə birləşdiririk, qaldı bəzəmək. Budur, hazırdır, nə gözəl!”

Uğur göstəricisi: Yönləndirilməklə yumru və uzun formalar düzəldir və onları birləşdirir.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən:

- “Uşaqlar, ailənizə nə arzu etmək istərdiniz?
- Bu gün yeni nə öyrəndiniz?
- Ən çox nə xoşunuza gəldi?
- Bu gün hamınıza afərin!”

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Məqsəd: Uşaqları özünü təsvir və təqdim etmə bacarığı ilə tanış etmək.

Öyrədən: “*Sabahınız xeyir! Hamınızı görməyə çox şadam*”.

Öyrədən öncəki gün uşaqların rəsmlərini qoyduğu qutunu dairəyə gətirir.

Öyrədən: “*Uşaqlar, mən indi qutudakı kağızları qarışdıracam və hər hansı bir kağızı seçəcəm. Rəsmi sizə göstərəcəm. Siz isə həmin dostunuzu tapmağa çalışacaqsınız*”.

Öyrədən seçdiyi rəsmi uşaqlara göstərir: “*Uşaqlar, bu rəsmdəki oğlandır, saçı qəhvəyidir. O A....in yanında dayanıb*”.

Qeyd 1: Öyrədən günlük davamiyyəti bu oyun vasitəsilə qeyd edə bilər.

Qeyd 2: Bu oyunu uşaqların foto rəsmləri ilə də oynamaq olar.

Uğur göstəricisi: Özünü və dostlarını təsvirinə görə tanıyır.

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Qarlı hava. (Əlavə 9)

Öyrədən qarlı havanı (ağ qar ləpələri) təsvir edir (şəkil, video, audio kimi vəsaitlərdən istifadə oluna bilər).

Barmaq oyunu: “Qar”

Öyrədən əllərini (barmaqlarını) yumur-açır. “*Uşaqlar, deyəsən, qar yağır*”. Öyrənənlər də öyrədənin etdiyi hərəkətləri təkrarlayır, barmaqlarını açır-yumur, qarın yağmasını təsvir etməyə çalışırlar.

Uğur göstəricisi: Küləkli havanı təsvir (sərt külək, sərin meh) edir və küləkli hava şəraitini adlandırır.

○ **Mövzuya giriş**

Sınıfdə tiqqıltı səsi eşidilir. Öyrədən pəncərəyə yaxınlaşır və pəncərənin qarşısında məktub tapır (Məktubu pəncərənin önünə öncədən yerləşdirir)

Öyrədən: “*Uşaqlar, dovşan bizə məktub gətirib. Gəlin zərfi birlikdə açaq*”.

Öyrədən zərfi uşaqlarla açır və içindən həndəsi fiqurlar - dairə, üçbucaq, kvadrat və oval çıxarır.

Riyaziyyat: Oval və üçbucaq həndəsi fiquru ilə tanışlıq

Məqsəd: Oval və üçbucaq həndəsi fiquru ilə tanış etmək; keçilmiş həndəsi fiqurları ətrafdakı əşyalarda tanımaq bacarığını möhkəmləndirmək

Vəsaitlər: dairə, üçbucaq, oval, üçbucaq.

Hissə 1. Mövzuya giriş

Öyrədən dairəni uşaqlara göstərir:

○ “*Uşaqlar, dovşan bizə nə gətirib?* (dairə)

○ *Dairə nə rəngdədir?*

○ *Gəlin barmağımızı dairənin kənarı boyunca gəzdirək.*

○ *Dovşan bizə bir fiqur da gətirib (üçbucaq zərfdən çıxarılır), bu nədir?*

○ *Bunu bilmək (dəqiqləşdirmək) üçün gəlin onun tərəflərini sayaq. Neçə tərəfi var bu fiqurun?*

○ *Bəs bucaqları hansılardır? Neçə bucağı var bu fiqurun?*

Beləliklə, bu bizim 3 bucaqlı, 3 tərəfli üçbucaq fiqurumuzdur.

Bəs üçbucaq dairədən nə ilə fərqlənir? (uşaqlar cavab verməkdə çətinlik çəkərlərsə, öyrədən kömək edir)

Hissə 2. Riyazi nağıl saati

Öyrədən: “*Uşaqlar, gəlin sizə bir nağıl danışım.*

Biri var idi, biri yox idi. Həndəsi fiqurlar - üçbucaq, kvadrat, dairə və ovaldan ibarət mehriban bir ailə var idi.

Bir gün üçbucaq, kvadrat və dairə oturub (müəllimə evin həndəsi təsvirini ağ lövhədə çəkir) çay içirdilər.

○ *Onların nələkiləri sizə nəyi xatırladır?* (dairə)

○ *Bəs qurabiyə nəyi xatırladır?* (kvadrat)

○ *Bəs salfet hansı formada qatlanıb?* (üçbucaq)

Fiqurlar birdən musiqi eşidirlər. Pəncərədən baxanda yolda qaçan bir həndəsi fiqur görürlər (öyrədən ovalı göstərir). Elə bilirlər dairədir. Sonra diqqətlə baxıb görürlər ki, bu dairə deyil, çünki onun tərəfləri dairəvi deyil, ovaldır.

Sual-cavab:

Uşaqlar, həndəsi fiqurların sizə sualları var. (öyrədən müvafiq həndəsi fiqurları göstərərək davam edir)

○ *Mən üçbucağam, mənim üç bucağım var. Uşaqlar, mən nəyə bənzəyirəm?* (kökə, oxun ucuna, evin damına və s.)

- *Mən kvadratam, mənim dörd bucağım var. Mən nəyə bənzəyirəm?* (evə, masaya, qəndə, qurabiyəyə və s.)
- *Mən dairəyəm, mənim heç bucağım yoxdur. Mən nəyə bənzəyirəm?* (günəşə, topa)
- *Mən isə ovalam, mənim də bucağım yoxdur. Mən digər həndəsi fiqurlardan hansına bənzəyirəm?* (dairəyə, çünki bucağın yoxdur).

Bəs ondan fərqi nədir?

Hissə 3. Praktik tapşırıq

“Uşaqlar, oval qaçıb ya bağda, ya da bostanda gizləndi. Digər həndəsi fiqurlar da onunla gizlənənə oynamaq qərarına gəldilər və onu axtarmağa getdilər. Gəlin onları tapmaq”.

Öyrədən lövhəyə kök, xiyar, balqabaq, badımcan və turpun şəklini yerləşdirir və ovalın bunlardan hansında gizləndiyini soruşur. (uşaqların cavabı: balqabaq, xiyar)

Öyrədən növbə ilə digər həndəsi fiqurlara oxşar meyvə və tərəvəzləri də lövhədə

yerləşdirib onların hansı həndəsi fiquru xatırlatdıqlarını soruşur.

Hissə 4. Oyun: “Eynisini tap”

Vəsaitlər: kağızdan kəsilmiş dairə və üçbucaqlar

Masanın üzərində, hər uşağın qarşısında dairə və üçbucaq həndəsi fiqurları var. Öyrədən növbə ilə dairə və üçbucağı göstərir. Uşaqlar qarşılarındakı fiqurlardan eynisini tapıb yuxarı qaldırır və adını deyirlər.

Öyrədən əldə olan fiqurun kənarı boyunca barmaqla gəzməyi nümayiş etdirir, uşaqlar təkrar edirlər.

Sonda üçbucağın bucaqları görünməmək şərti ilə dairə onun üzərinə yerləşdirilir. Bir daha iki fiqur arasındakı fərqlər müzakirə olunur.

Uğur göstəricisi: Oval və üçbucaq həndəsi fiquru ilə tanışdır; keçilmiş həndəsi fiqurları ətrafdakı əşyalarda tanımaq bacarığına malikdir.

Hərəkətli oyun: “Topu ötür”

Vəsaitlər: 2 top, yaxud digər iki eyni oyuncaq.

Uşaqlar iki komandaya bölünür və bir-birinin ardınca iki cərgədə düzülür. Hər cərgədə birinci dayanan uşağa top, yaxud digər oyuncaq verilir. Uşaqlar topu bir-birinə başlarının üstündən ötürürlər. Top axırıncı uşağa çatanda o, eyni qayda ilə topu irəliyə ötürür. Topu bu yolu ən tez keçən komanda qalib gəlir.

İdman

Məqsəd: Öyrədənin işarəsi ilə hərəkət etmək; topu qüvvətlə itələmək bacarığını inkişaf etdirmək.

Hissə 1. Uşaqlar bir cərgə ilə gəzirlər. Öyrədənin “qarğa” signalı ilə dayanıb “kar-kar-kar” deyir və sonra gəzməyə davam edirlər. Öyrədənin “kəpənəklər” signalı ilə uşaqlar əllərini yana açaraq yavaş qaçırlar.

Hissə 2. Topla ümuminkişaf hərəkətləri

1. Ayaqlar bir pəncə enində aralı, top iki əl ilə aşağıda tutulub. Topu yuxarı qaldırmaq, dartıb topa baxmaq. Topu aşağı endirib ilkin vəziyyətə qayıtmaq (4–5 dəfə).

2. Ayaqlar bir pəncə enində aralı, qollar sinə səviyyəsində bükülü. Yarımoturaq vəziyyətdə topla döşəməyə toxunmaq, dikəlib ilkin vəziyyətə qayıtmaq (4–5 dəfə).

3. Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, qollar sinədə bükülü. Sağ (sol) ayaq tərəfə əyilib topla döşəməyə toxunmaq; dikəlib ilkin vəziyyətə qayıtmaq (4–6 dəfə).

4. Dizlər üstündə oturmaq, top iki əl ilə öndə tutulub. Topu hər iki istiqamətdə bədən ətrafında fırlatmaq (2–3 dəfə).

Hissə 3. Əsas hərəkət növləri

Qrup iki yerə bölünür, otağın əks tərəflərində bir-birinin qarşısında döşəmədə oturlar. Öyrədən signalı ilə hər uşaq topu qarşısındakı yoldaşına ötürür. Sonra toplar geri ötürülür (3–4 dəfə).

Uğur göstəricisi: Böyük şəxsə topu atır, topu tutur və topu ayağı ilə vurur.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən:

“Uşaqlar, bu gün hamınıza afərin!

Bəs bu gün kim ən diqqətli idi? İndi yoxlayırıq.

Bu gün məşğələdə biz nə ilə tanış olduq?”

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma****Məqsəd:** Uşaqlara sinifdə olmayan uşaqları təyin etməyi öyrətmək.**Öyrədən:** “Sabahınız xeyir! Mən sizin hamınızı görməyə çox şadam”.

Öyrədən öncəki gün uşaqların rəsmlərini qoyduğu qutunu dairəyə gətirir.

Öyrədən: “Uşaqlar, mən indi qutudakı kağızları qarışdıracam və hər hansı bir kağızı seçəcəm. Rəsmi sizə göstərəcəm. Siz isə həmin dostunuzu tapmağa çalışacaqsınız”.

Öyrədən seçdiyi rəsmi uşaqlara göstərir, “Uşaqlar bu rəsmdəki oğlandır, saçı qəhvəyidir, adı “A” hərfi ilə bağlayır”.

Qeyd 1: Öyrədən günlük davamiyyəti bu oyun vasitəsilə qeyd edə bilər.**Qeyd 2:** Bu oyunu uşaqların foto rəsmləri ilə də oynamaq olar.**Uğur göstəricisi:** Sinifdə olmayan uşaqları təyin edə bilir.○ **Təqvimlə iş****Məqsəd:** Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Şimşək çaxır (Əlavə 10)

Öyrədən Şimşəkli havanı (gurultulu səs gəli, səma işıqları) təsvir edir (şəkil, video, audio kimi vəsaitlərdən istifadə oluna bilər).

Barmaq oyunu: “Şimşək”

Öyrədən şəhadət barmağını havada ziqzaq formasında hərəkət etdirir: “Uşaqlar, deyərsən səmada işıq görünür, yağış yağır. Uşaqlar, səmadan səs də gəlir. Şimşək çaxır”. Öyrədən də öyrədənə etdiyi hərəkətləri təkrarlayır.

Uğur göstəricisi: Şimşəkli havanı təsvir (gurultulu səs gəlir, səma işıqları) edir və şimşəkli hava şəraitini adlandırır.○ **Mövzuya giriş****Barmaq oyunu: Dəcəl barmaq***Dəcəl barmaq* (barmaqlar yumruqda sıxılıdır)*Dəcəl barmaq, harada idin?* (baş barmaq açılır)*Bu qardaşla meşədə idim,* (şəhadət barmağı açılır)*Bu qardaşla yol gedirdim,* (orta barmaq açılır)*Bu qardaşla sıyıq yedim,* (adsız barmaq açılır)*Bu qardaşla şeir dedim.* (çəçələ barmaq açılır)**Öyrədən:** “Uşaqlar, dünən məşğələmizdən sonra evdə hansı işdə ailə üzvlərinizə kömək etmişiniz?”**Nitqin inkişafı: Ailə üzvlərinin öhdəlikləri.****Məqsəd:** Qohumluq münasibətləri və ailə üzvlərinin öhdəlikləri haqqında anlayışı genişləndirmək.**Hissə 1. Mövzuya giriş**

○ “Uşaqlar, kim deyər, “ailə” nə deməkdir? (uşaqların cavabı)

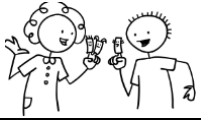
○ *Sizin ailə üzvləriniz kimlərdir?*○ *Ailədə ən çox kiminlə vaxt keçirirsiniz?*○ *Bəs ailə üzvlərimizi qruplaşdırsaq, necə bölgü apararıq?* (yaşlı-cavan, böyük-kiçik və s.)○ *Validənlərinizin evdə hansı öhdəlikləri var?*○ *Digər ailə üzvləriniz evdə hansı işlərlə məşğul olurlar?*○ *Sizin ailədə rolunuz nədir?*○ *Ailə üzvləriniz bir-birinə necə müraciət edir?* (öyrədən nəvazişli sözlərdən misal çəkib uşaqlar fikirlərini ifadə etməyə kömək edir)*Uşaqlar, ailə bizim dayağımızdır. Ailə üzvlərimizə, onların əməyinə sevgi və hörmətlə yanaşmaq lazımdır”.***Hissə 2. Şeir saati. “Ailəm” şeiri (Sevinc Nuruqızı)****Hissə 3.**

Öyrədən bütün ailə üzvlərini masaya düzür.

Öyrədən: “Uşaqlar, mən hər bir ailə üzvünün öhdəçilikləri haqqında danışacam. Siz dediyim öhdəliklərin kimin etdiyini qeyd edəcəksiniz.*Yemək bişirir, evləyi yığıdır, bizə qayğı göstərir. O kimdir?**İşə gedir, işdən gələndən sonra evdə anama sınıq əşyaları təmir etməyə kömək edir. O kimdir?**Gecələr mənə nağıl danışır, anamla mətbəxdə yemək hazırlayır. O kimdir?*

Məqsəd: Qohumluq münasibətləri və ailə üzvlərinin öhdəlikləri haqqında fikrini söyləyə bilir.

Hərəkətli oyun:

Uşaqlar düzəltdiyi barmaq kuklları ilə oynaya və ya hekayə uydura bilərlər.

Rəsm: “Mehriban ürək”

Məqsəd: Uşaqlarda yaradıcı fəaliyyətə maraq yaratmaq.

Vəsaitlər: sulu boya, fırça, qabda su, nəm salfet.

Öyrədən: “Uşaqlar, sizin ürəyiniz haradadır? Əlinizi ürəyinizə qoyun.

Hiss edirsiniz “tup-tup-tup”, bu sizin kiçik, mehriban ürəyinizdir. Onda heç bilirsiniz nə qədər nəvaziş, sevgi var? Gəlin biz bu hissləri vərəqin üzərinə köçürüb ailəmizə aparaq”.

Öyrədən ürək şəklində kəsilmiş ağ vərəqləri paylayır. Uşaqlar əllərini istədikləri rəng ilə boyayıb ürəyin içində iz qoyurlar. İşlər qurumaq üçün düzülür, uşaqlar evə gedəndə hər kəs öz “ürəyini” aparır.

Uğur göstəricisi: Yaradıcı fəaliyyətə maraq göstərir.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən: “Uşaqlar, “ürəklərinizi” evdə təqdim edərkən ailə üzvlərinizə xoş, mehriban sözlər deməyi unutmayın. Sizə gözəl gün arzu edirəm!”

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “*Sabahınız xeyir! Mən sizin hamınızı yenidən görməyə çox şadam. İstirahət günlərini necə keçirməyi düşünürsünüz?*”

○ **Təqvimlə iş**

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraitini təkrar etmək

Oyun: Öyrədən həzin musiqi sədaları altında hava durumunu təsvir edir, uşaqlar eşitdikləri hava durumuna uyğun hərəkətləri (Qarlı hava-barmaqlarını yumur-açır, küləkli hava-əllərini havada sağa-sola yelləyir) yerinə yetirir.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “*Bu gün həftə ərzində öyrəndikərimizi bir daha xatırlayacağıq*”.

Barmaq oyunu: “Topu ötür”

Vəsaitlər: 2 top, yaxud digər iki eyni oyuncaq.

Uşaqlar iki komandaya bölünür və bir-birinin ardınca iki cərgədə düzülür. Hər cərgədə birinci dayanan uşağa top, yaxud digər oyuncaq verilir. Uşaqlar topu bir-birinə başlarının üstündən ötürürlər. Top axırncı uşağa çatanda o, eyni qayda ilə topu irəliyə ötürür. Topu bu yolu ən tez keçən komanda qalib gəlir.

Məntiq: İş dəftərində tapşırıqlar

Məqsəd: Həftənin mövzularını möhkəmləndirmək, məntiqi düşüncəni və kiçik motorikanı inkişaf etdirmək.

Fiziki hərəkətlər

Məqsəd: Öyrədənün işarəsi ilə hərəkət etmək; topu qüvvətlə itələmək bacarığını inkişaf etdirmək.

Hissə 1. Uşaqlar bir cərgə ilə gəzirlər. Öyrədən “qarğa” signalı ilə dayanıb “kar-kar-kar” deyir və sonra gəzməyə davam edirlər. Öyrədən “kəpənlər” signalı ilə uşaqlar əllərini yana açaraq yavaş qaçirlar.

Hissə 2. Topla ümuminkişaf hərəkətləri

- Ayaqlar bir pəncə enində aralı, top iki əl ilə aşağıda tutulub. Topu yuxarı qaldırmaq, dartıb topa baxmaq. Topu aşağı endirib ilkin vəziyyətə qayıtmaq (4–5 dəfə).
- Ayaqlar bir pəncə enində aralı, qollar sinə səviyyəsində bükülü. Yarımoturaq vəziyyətdə topla döşəməyə toxunmaq, dikəlib ilkin vəziyyətə qayıtmaq (4–5 dəfə).
- Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, qollar sinədə bükülü. Sağ (sol) ayaq tərəfə əyilib topla döşəməyə toxunmaq; dikəlib ilkin vəziyyətə qayıtmaq (4–6 dəfə).
- Dizlər üstündə oturmaq, top iki əl ilə öndə tutulub. Topu hər iki istiqamətdə bədən ətrafında fırlatmaq (2-3 dəfə).

Hissə 3. Əsas hərəkət növləri

Qrup iki yerə bölünür, otağın əks tərəflərində bir-birinin qarşısında döşəmədə oturlar. Öyrədənün signalı ilə hər uşaq topu qarşısındakı yoldaşına ötürür. Sonra toplar geri ötürülür (3-4 dəfə).

Uğur göstəricisi: Dairə boyu addımlamaq, qaçmaq, iki ayaq üzərində tullanmaq hərəkətlərini yerinə yetirə bilir.

Hərəkətli oyun: “Topu ötür”

Vəsaitlər: 2 top, yaxud digər iki eyni oyuncaq.

Uşaqlar iki komandaya bölünür və bir-birinin ardınca iki cərgədə düzülür. Hər cərgədə birinci dayanan uşağa top, yaxud digər oyuncaq verilir. Uşaqlar topu bir-birinə başlarının üstündən ötürürlər. Top axırncı uşağa çatanda o, eyni qayda ilə topu irəliyə ötürür. Topu bu yolu ən tez keçən komanda qalib gəlir.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları**Son toplantı**

Öyrədən: “*Uşaqlar, bu həftə ailəmiz haqqında nələri öyrəndik?*”

Sizə ailənizlə birlikdə gözəl istirahət arzu edirəm!”

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “Sabahınız xeyir! Yeni gün başladı. Mən sizə gülümsəyirəm, sizdə bir-birinizə gülümsəyin. Nə yaxşı ki, biz bu gün birlikdə burdayıq. Bu gün Laləyə (Sənəmə, Mehdiyə və s.) nə arzulayaq? Bəs siz mənə nə arzulaya bilərsiniz?”

Öyrədən davamiyyəti yoxlayır.

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Göy qurşağı. (Əlavə 11)

Rənglərin oyunu: “Göy qurşağı”.

Öyrədən sehrlı qutusunda 7 rəngli (qırmızı, göy, yaşıl) parça (və ya yumşaq rəngli kağızlar) çıxarır. Rəngli parçaları sıra ilə (göy qurşağında olduğu sıralama olmalıdır) döşəməyə düzür. Yeddi nəfər uşaq seçir. Uşaqlara rənglərin adlarını verir. Əli qırmızı, Aydan Sarı, İlahə yaşıl... Və onlardan istədikləri istiqamətdə hərəkət etməyini xahiş edir.

Öyrədən: “Uşun mənim rənglərim yüksək-yüksək səmalara. Çatın buludlara.. Yağışdan sonra qonun bizim dağlara”.

Uşaqlar sinifdə sərbəst hərəkət edir, sonra döşəməyə öz rənglərinin üzərinə oturlar.

Uğur göstəricisi: Göy qurşağını təsvir (rəngli, səmadadır) edir və göy qurşağını tanıyır.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “Uşaqlar, ətrafınıza göz gəzdirin. Bu gün biz qrup otağımızla tanış olacağıq”.

Ətraf əlmlə tanışlıq: “Bizim qrup”

Məqsəd: Uşaqları qrup otağı və oradakı əşyaların təyinatı ilə tanış etmək.

Hissə 1. Məlumatın ötürülməsi

Öyrədən: “Bu bizim qrupdur. Gəlin qrup otağımıza bir yerdə baxaq.

- Qrup otağımızda nə var? (oyuncaqlar)
- Hansı oyuncaqlar var?
- Masalar və stullar da görürsünüz, onlar bizə nə üçün lazımdır? (oynamaq, məşğul olmaq üçün)
- İsveç divarı və xalçamız da var, onlardan nə üçün istifadə edəcəyik? (oynamaq, idmanla məşğul olmaq üçün)
- Döşəmə haradadır? (aşağıda)
- Ayaqlarınızı döşəməyə vurun.
- Tavan haradadır? (yuxarıda)
- Əlinizi tavana çatdırın, bir az da yüksəyə qaldırmağa çalışın. Bax bizim qrup otağımız bu qədər hündürdür.
- Uşaqlar, bəs məşinlərin evciyi haradadır?
- Məşinlərin evciyi necə adlanır? (qaraj)
- Daha hansı oyuncaqların evləri var? (uşaqlar sadalayırlar, göstərilər)
- Hər oyuncaq öz evini sevir. İndi bizim qrup otağımız həmişə səliqəli olacaq və sizin köməyinizlə oyuncaqlar öz evlərini heç vaxt unutmayacaqlar.
- Uşaqlar, əgər ayaqyoluna getmək istəsəniz, mənə yaxınlaşın, mən sizə kömək edəyəm.

Hissə 2. Hazırlıq hissəsi

Öyrədən dərsdən əvvəl, kifayət qədər dəftərxana ləvazimatı hazırlamalıdır. (qələm, qələm, kitab, yapışqan, karandaşlar, hökmdar, silgi, qayçı, qələm qutusu, zimba, qələm itiləyici, lent). Hər bir şagirdin çantası olarsa, bu, oyunların oynanılmasını asanlaşdıracaq. Uşaqlar sinifdən seçdikləri əşyaları öz torbalarına yerləşdirirlər. Sonra hər kəs dairədə əyləşir.

Qeyd: Öyrədən hər bir şagird üçün torbanı valideynlərdən istəyə bilər.

Hissə 3. Müzakirə

Öyrədən hər bir şagirdin çantasını dairənin mərkəzinə boşaltmasını və içərisində olan əşyaları müzakirə etmələrini xahiş edir.

Öyrədən: “Orxan, çantan nə böyükdür? Baxaq görək sən sinifdən öz çantana nə yığmışsan?”

Hissə 4. Oyun: “Əşyanı mənə gətirin”

Öyrədən bütün əşyaları otağa səpələmə yerləşdirir. Sonra bir uşaq seçir və “Mənə (qayçı) gətir” deyir – seçilən uşaq ayağa qalxmalı, əşyanın yerini tapıb öyrədənə gətirməlidir (çantanıza ataraq). Hər dəfə fərqli şagird seçərkən obyektləri də dəyişdirir (yerini).

Hissə 5. Oyun: “Əşyaları dağıt-topla”

Öyrədən şagirdləri iki-iki qruplaşdırır. Hər qrupa bir çanta dəftərxana ləvazimatı verilməlidir. Qrupdakı uşaqların biri torbadakı əşyaları sinfə səpələməli, digər isə çantaya toplamalıdır. Uşaqlar bu oyunu öyrədənin komandası ilə oynaya bilər.

Qeyd 1: Bu məşğələ zamanı uşaqlar oyuncaqları və ya ləvazimatları qarışdırmağa bilərlər. Belə halda uşaqlar bir-birinin torbasından öz əşyalarını tapmalıdırlar.

Qeyd 2: Qrupda iki uşaq olduğundan bir uşaq toplayan uşağa nəzarət etməlidir ki, o başqa qrupdakı uşaqların səpdiyi əşyaları gətirməsin.

Uğur göstəricisi: Yaxın ətrafdakı əşyaları və onların təyinatını bilir.

Hərəkətli oyun: “Tayını tap”

Resurslar: Müxtəlif mövzuda şəkillər

Qayda: Baxışların köməyi ilə qarşı tərəflə yerdəyişmə etmək

Məqsəd:

əşyaları qruplaşdırmaq bacarığını formalaşdırmaq;

təlimatı anlamaq bacarığı formalaşdırmaq və diqqəti möhkəmləndirmək;

kollektivdə dostluq atmosferi yaratmaq.

Oyunun təsviri:

Uşaqlar əllərində müxtəlif mövzuda şəkillər (meyvə, tərəvəz, heyvanlar və s.) tutaraq dairədə oturlar. Öyrədən hər hansı bir mövzuda danışır. Məsələn: payızda çoxlu meyvələr yetişir. Əlində meyvə şəkli olan uşaqlar danışmadan, yalnız baxışları ilə özlərinə dost seçib, yerlərini dəyişirlər. Düzgün yerdəyişmə edən uşaqlar qalibdir. Bu hərəkət bir neçə dəfə təkrarlanır və sonda müəllim seçimləri uşaqlarla birlikdə müzakirə edir.

Yapma: “Üzük”

Məqsəd: Plastilindən halqanın hazırlanmasını öyrətmək.

Məşğələnin əvvəlində uşaqlara nümunə kimi üzük, yaxud üzük şəkli göstərilir. Üzüyün hansı materiallardan düzəldilməsi ilə bağlı qısa müzakirə aparılır.

Öyrədən plastilini iki ovcu arasında, yaxud masanın üzərində yoğuraraq uzunsov formaya salır. Uşaqlardan bu uzunsov parçanı halqa (üzük) formasına necə sala biləcəyini soruşur. Cavabları aldıqdan sonra öyrədən uzunsov plastilin parçasının uclarını bir-birinə birləşdirərək “üzük” düzəldir. Uşaqlar eyni addımlarla prosesi təkrar edir.

Öyrədən: “Uşaqlar, üzükdən nə üçün istifadə edirik? Onu hansı bədən üzvümüzdə taxırıq?”

Uğur göstəricisi: Yönləndirilməklə yumru və uzun formalar düzəldir və onları birləşdirir.

Sərbəst fəaliyyət: Stolüstü qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən: “Gəlin xatırlayaq görək qrup otağımız necədir, içində nə var? Ən çox nəyi bəyəndiniz?”

Həzin musiqi sədaları altında öyrədən bugünkü gün haqqında danışır və hər uşaq haqqında xoş bir fikir söyləyir.

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “Sabahınız xeyir, uşaqlar! Dünən məşğələmizdən sonra gününüz necə keçdi?”

Uşaqlar dairədə oturublar.

Öyrədən: “Uşaqlar, gəlin “Olsa, ayağa qalx” oyununu oynayaq.

- *Kimin qardaşı var?*
- *Kimin bacısı var?*
- *Kimin bacısı və qardaşı var?*
- *Kimin bacısı bizim məktəbə gəlir?*
- *Kim nənə və babası ilə yaşayır?*
- *Kim don geyinməyi sevir?*
- *Kim futbol oynamağı sevir?*
- *Qızlar əl çalsınlar!*
- *Oğlanlar tullansınlar! və s.*

İndi biz bir-birimizi daha yaxşı tanıyıyıq”.

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti: Dumanlı hava (Əlavə 12)

Rənglərin oyunu: “Duman”

Öyrədən öncədən çap etdiyi meşə (kitablarda olan rəsmlərdən də istifadə etmək olar) rəsmini uşaqlara göstərir.

Öyrədən:

“Uşaqlar rəsmdə nə görürsünüz?”

Uşaqlar rəsmi təsvir etdikdən sonra öyrədən rəsmi dairənin mərkəzinə yerləşdirir və üzərinə bir az un səpir.

Öyrədən:

“Uşaqlar ağacları aydın görünür? Bəz siz niyə indi ağacları aydın görmürsünüz?”

“Uşaqlar dumanlı hava da belədir. Duman çökəndə biz də yolu, ağacları, meşədəki çiçəkləri aydın görmürük”.

Öyrədən dumanlı hava təsvir olunan rəsm və ya video göstərir.

Uğur göstəricisi: Dumanlı havanı təsvir edir və rəsmlərdə görərkən tanıyır.

○ **Mövzuya giriş**

Uşaqlar dairədə əyləşiblər. Öyrədən dairə kənarında gəzir və barbağı ilə uşaqların kürəyinə toxunaraq düzbucaqlı rəsmi çəkir. Uşaqlardan gözlərini yummağı və toxunuşu hiss etməyi xahiş edir.

Öyrədən: “-Uşaqlar kürəyinizdə çəkdiyimi indi isə siz barmağınızla döşəmədə çəkin. Sonra isə havada çəkin!”
- Sizinlə çəkdiyimiz fiqurun adı dördbucaqlıdır”.

Riyaziyyat: Düzbucaqla tanışlıq

Məqsəd: Uşaqları kvadratla müqayisə əsasında düzbucaqla tanış etmək.

Vəsait: üçbucaq, kvadrat, dördbucaqlı, dairə, oval

Hissə 1. Öyrədən zərfdən kvadrat çıxarır və uşaqlara göstərir.

Öyrədən:

- *“Mən zərfdən hansı fiquru çıxardım? (kvadrat)*
- *Kvadratın nəyi var?*
- *Kvadratın tərəflərini göstərin.*
- *Neçə tərəfi var?*
- *Kvadratın bucaqlarını göstərin.*
- *Kvadratın neçə bucağı var?”(çoxlu, dörd)*

Öyrədən düzbucaq göstərir:

- *“Bu fiquru kim tanıyır?”*
- *“Düzbucağın nəyi var?”*
- *Düzbucağın tərəflərini kim göstərər? Neçə tərəfi var?*
- *Düzbucağın bucaqlarını kim göstərər? Neçə bucağı var?*
- *Düzbucaqla kvadratın oxşar cəhətləri hansılardır?*
- *Bəs bu fiqurlar nə ilə fərqlənir?”(uşaqların cavabı).*

Öyrədən kvadratı düzbucağın üzərinə qoyur və dəqiqləşdirir ki, düzbucağın iki tərəfi kvadratın iki tərəfindən uzundur.

Hissə 2. Oyun: “Əksini söylə”

Öyrədən növbə ilə uşaqlara topu atır və əşyaları uzununa, eninə, hündürlüyünə və s. görə təsvir edən sözlər deyir, uşaqlar isə o sözün əksinin deyir və topu geri atır (uzun yol-qısa yol, hündür ağac-alçaq ağac və s.).

Uğur göstəricisi: Müqayisə əsasında düzbucaqlını tanıyır. İki qrup əşya arasında müqayisə əsasında 4 rəqəminin alınmasını göstərə bilir.

Hərəkətli oyun: “Kim kənarda qaldı?”

Resurslar: təbaşir və ya rəngli skoç

Qayda: Təlimata uyğun çıxış yolunu axtarıb tapmaq

Məqsəd: Sürətli qərar vermə, koordinasiya, yaradıcı yanaşma, əməkdaşlıq bacarıqlarını formalaşdırmaq.

Oyunun təsviri

Yerdə 2 kiçik kvadrat çəkilir. Uşaqlar iki komandaya ayrılırlar.

Öyrədən: *“Hər iki komanda çalışmalıdır ki, komandanın bütün üzvləri kvadratın içərisinə yerləşsinlər. Amma bunu necə edəcəyinizi özünü tapmalısınız”.*

Öyrədən vaxtı təyin edir və oyun başlayır. Bütün komanda üzvlərini kvadrata yerləşdirə bilməyən tərəf uduzur.

Fiziki hərəkətlər

Məqsəd: İstiqaməti təyin etmək, siqnala görə hərəkət etmək və dörd ayaq üstə tapşırıq yerinə yetirmək bacarığını inkişaf etdirmək.

Hissə 1: Dairə boyu yerləş və qaçış

Kubiklər dairəyə düzülür. Uşaqlar bir cərgə ilə kubiklər ətrafında əvvəl yeriyir, sonra yavaş qaçırırlar. Hərəkətlər növbələnir. Əks-istiqamətdə eyni ardıcılıqla hərəkətlər təkrar olunur. Tapşırıq yerləş ilə bitir.

Hissə 2: Kubiklərlə ümuminkişaf təlimləri

1. Ayaqlar bir pəncə enində aralı, kubiklər hər iki əldə aşağıda. Kubikləri yanlara, sonra yuxarı qaldırmaq; aşağı salmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (4-5 dəfə)
2. Ayaqlar azca aralı, kubiklər hər iki əldə çiyinlərdə. Oturub kubiklərlə döşəməyə toxunmaq. Qalxmaq əvvəlki vəziyyətə qayıtmaq. (5-6 dəfə)
3. Oturub ayaqları çarpazlaşdırmaq, kubiklər hər iki əldə dizlərin üstündə. Sağa doğru əyilib, kubiki mümkün qədər uzağa qoymaq; dikəlmək, ilkin vəziyyətə qayıtmaq. Eyni hərəkət sol tərəfə təkrar olunur. (hər tərəfə 2-3 dəfə)
4. Kubiklərin önündə dayanmaq, əllər sərbəst. Kubiklər ətrafında iki ayaq üstündə qısa fasilə ilə hər iki tərəfə tullanmaq. (hər tərəfə 2-3 dəfə)

Hissə 3: “Böcəklər” kimi sürünmək

Öyrədən iki stul (yaxud stol) qoyur və ayaqlarına döşəmədən 50 sm hündürlükdə ip bağlayır. İpin bir tərəfindən 2 metr uzaqlıqda 2 metallofon qoyulur. Əks tərəfdə başlanğıc nöqtəni göstərmək üçün qısa ip qoyulur. Uşaqlar dörd ayaq üstündə, “böcək” kimi iməkləyərək ipə toxunmamaq şərti ilə altından keçir, metallofona çatıb ifa edir, ayağa qalxıb geri qayıdırlar. Uşaq sayı çoxdursa, hərəkət yarımqruplarda yerinə yetirilə bilər.

Uğur göstəricisi: Müxtəlif istiqamətlərdə müxtəlif üsullarla qaçır. (düz, ziqzaq xətt üzrə və s.)

Sərbəst fəaliyyət: Konstruktorlarla oyun

Son toplantı

Öyrədən: *“Uşaqlar, sizin bugünkü fəaliyyətiniz çox uğurlu oldu! Bu gün yeni nə öyrəndiniz? Ən çox nəyi bəyəndiniz? Sizə uğurlu gün arzu edirəm!”*

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “Salam, uşaqlar. Bu gün biz topu bir-birimizə ötürərək adımızı və ailəmizdə bizə müraciət olan adı deyərək qrup üzvlərini salamlayacağıq. Mən başlayıram. Mənim adım Banuçiçəkdir. Ailədə məni Banuş çağırırlar. Hər kəsə salam, dostlar!”

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti.

Öyrədən hava durumları təsvir olunan kartları öncədən hazırladığı sehrli qutusuna yerləşdirir.

Öyrədən: “Uşaqlar, indi bir oyun oynayacağıq. Siz qutudan kart seçəcəksiniz, sonra yerinizə keçib əyləşəcəksiniz”.

Uşaqlar dairədə əyləşib.

“Uşaqlar, gəlin “Odursa, hərəkət et ” oyunu oynayaq:

- Kim günəşdir, qalxsin və oynasin;
- Kim yağışdır, qalxsin və oynasin;
- Külək və qar birlikdə oynayın”.

Uğur göstəricisi: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı bilir.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “Uşaqlar, bu gün biz yaxşı və pis əməllər haqqında danışacağıq.

Yaxşı iş görəndə valideynləriniz sizə nə deyir? (uşaqların cavabı)

Bəs pis iş görəndə? (uşaqların cavabı)”

Nitqin inkişafı: Yaxşı nədir, pis nədir?

Məqsəd: Yaxşı və pis əməllər arasındakı fərqi aydınlaşdırmaq.

Öyrədən: “Uşaqlar, yaxşı və pis əməlləri bir-birindən seçmək üçün gəlin biz lovğa maralın başına gəlmiş bir əhvalata diqqət yetirək. Siz əvvəl mənə deyən görüm heç maral görmüsünüzdür? Maralın buyuzları necə olur? (maral oynucağı, yaxud kitabın üzərindəki maral şəkli göstərilir)”

Öyrədən “Lovğa Maral” nağılını oxuyur.

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=stWK9v057YA>

Öyrədən:

- “Uşaqlar, necə oldu ki, maral özünə valeh oldu?
- Maral meymuna necə münasibət göstərdi?
- Bəs fil ilə maralın qarşılaşması necə keçdi?
- Dovşanla maralın ünsiyyəti haqqında nə deyə bilərik?
- Nə baş verdi ki, maralın köməyə ehtiyacı oldu?
- Fil maralın dar günündə necə davrandı?
- Bu nağılda kimin davranışı pis idi və niyə?
- Biz bu davranışı necə adlandırmağa bilərik?
- Bəs kimin davranışı sizin xoşunuza gəldi, niyə?
- Filin davranışını necə adlandırardıq?

Uşaqlar, görürsünüzdür, lovğalıq, təkəbbür, başqasını ələ salmaq pis əməllərdir. Nəzakətliklik, yardımsevərlik isə yaxşı əməllərdir”.

Oyun: “Yaxşı, pis”

Öyrədən: “Biz indi sizinlə “Yaxşı, pis” adlanan oyun oynayacağıq.

Mən sizə bəzi əməlləri deyəcəyəm. Əgər bu yaxşıdırsa, siz əl çalırınsınız, əgər pisdirsə, ayaqlarınızı yerə döyürsünüzdür. Razılaşıdıq?

- Görüşəndə salamlaşmaq.
- İtələmək və üzr istəməmək.
- Anaya oynucaqları yığmağa kömək etmək.
- Kitabı cırmaq.
- Oynucaq üstündə dalaşmaq.
- Ağacların, kolların budaqlarını qırmaq.
- Anaya ev işlərində kömək etmək.

Afərin! Deməli, uşaqlar mərhəmət, nəzakət, və ədəbli bu yaxşıdır, ya pis?” (uşaqlar xorla: “Yaxşı!”)

Uğur göstərici: Hekayə, nağıl, şeiri dinləyir, personajların əməllərini izah edir, məzmun haqqında suallara cavab verir. Doğru və yanlış davranışı fərqləndirə bilir.

Hərəkətli oyun: “Tayını tap”

Resurslar: Müxtəlif mövzuda şəkillər

Qayda: Baxışların köməyi ilə qarşı tərəflə yerdəyişmə etmək

Məqsəd:

əşyaları qruplaşdırmaq bacarığını formalaşdırmaq;

təlimatı anlamaq bacarığını formalaşdırmaq və diqqəti möhkəmləndirmək;

kollektivdə dostluq atmosferi yaratmaq.

Oyunun təsviri:

Uşaqlar əllərində müxtəlif mövzuda şəkillər (meyvə, tərəvəz, heyvanlar və s.) tutaraq dairədə oturlar. Öyrədən hər hansı bir mövzuda danışır. Məsələn: payızda çoxlu meyvələr yetişir. Əlində meyvə şəkli olan uşaqlar danışmadan, yalnız baxışları ilə özlərinə dost seçib, yerlərini dəyişirlər. Düzgün yerdəyişmə edən uşaqlar qalibdir. Bu hərəkət bir neçə dəfə təkrarlanır və sonda öyrədən seçimləri uşaqlarla birlikdə müzakirə edir.

Rəsm: “Xoş əhval”

Məqsəd: Uşaqları fırça, sulu boya, su və kağızla tanış etmək; əhvali-ruhiyyəni müşahidə etməyi və onu boyalarla ifadə etməyi öyrətmək.

Öyrədən: “Uşaqlar, bizim böyük, işıqlı, geniş qrup otağımız var.

○ *Qrupumuz xoşunuza gəlirmi?*

○ *Bir-birinizə dönüb baxın, sizin necə şən simalarınız var.*

○ *Qrupumuzda əylənirsiniz? Niyə? Əhvali-ruhiyyəniz necədir? (sevincli, şən, yaxşı)*

○ *Gəlin qrupumuzda necə yaxşı, sevincli əhvali-ruhiyyənin olduğunun rəsmi çəkək”.*

Öyrədən uşaqlara böyük ağ bir kağız, yaxud hər uşağa kiçik kağız və sulu boyanın açıq tonlarını təklif edir.

Öyrədən kağızı su ilə islatmağa kömək edir və artıq islanmış kağıza uşaqlar seçdikləri rəngi əlavə edirlər. Sulu boyanı fırça ilə yayırlar və müəyyən düşüncələri şəkli çəkməyə çalışırlar, sonda çəkdikləri öz gözəl əhvali-ruhiyyələrinə tamaşa edirlər.

Uğur göstəricisi: Fırça, sulu boya, su və kağızın təyinatını bilir.

Sərbəst fəaliyyət: Stolüstü qrup oyunları

Son toplantı

Öyrədən: “Uşaqlar, əl-ələ tutun. Növbə ilə hər kəs özündən sonrakı yoldaşına tərəf dönüb: Bir-birinizin üzünə baxaraq yaxşı nə isə arzu edin”. (uşaqlar növbə ilə yerinə yetirirlər)

“Uşaqlar, bu gün ən diqqətli kim olub? İndi yoxlayırıq. Bugünkü məşğələmizin mövzusu nə idi? (uşaqların cavabları)

Afərin!”

Səhər toplantısı○ **Salamlama***Toplu salamlama.*

Uşaq salamlamaq istədiyi dostunun adını çəkərək topu ona atır. Topu tutan uşaq növbəti dostunun adını çəkərək topu ona atır. Bütün uşaqlar salamlananadək oyun davam edir.

○ **Təqvimlə iş**

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti.

Oyun: Öyrədən həzin musiqi sədaları altında hava durumunu təsvir edir, uşaqlar eşitdikləri hava durumuna uyğun hərəkətləri (Qarlı hava-barmaqlarını yumur-açır, küləkli hava-əllərini havada sağa-sola yelləyir) yerinə yetirir.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “Uşaqlar, bu həftə biz yaxşı və pis əməllər haqqında danışmışdıq. “Yaxşı iş gördüm” deyəndə nəyi nəzərdə tuturuq? Sizin ətrafınızda kimlər bu yaxşı əməllərə riayət edir?”

Məntiq: İş dəftərində tapşırıqlar

Məqsəd: Həftənin mövzularını möhkəmləndirmək, məntiqi düşüncəni və kiçik motorikanı inkişaf etdirmək.

Hərəkətli oyun: “Təyyarələr”

○ Öyrədən öncədən mühərriki necə “işə salmağı” və “uçmağı” göstərərək uşaqlara “uçuşa” hazırlamağı təklif edir. **Öyrədən** - “Uçuşa hazırlaşın! Mühərrikləri işə salın!” – dedikdə uşaqlar əlləri ilə sinələri qarşısında fırlanma hərəkətləri edirlər və “r-r-r” səsi çıxarırlar.

○ Öyrədən - “Uçduq!” - signalından sonra uşaqlar əllərini təyyarənin qanadları kimi yana açır və “uçurlar” (müxtəlif istiqamətlərə qaçır).
Öyrədən - “Enişə!”- signalından sonra uşaqlar ya stullara, ya da döşəkçələrə oturlar.

Fiziki hərəkətlər

Məqsəd: İstiqaməti təyin etmək, signala görə hərəkət etmək və dörd ayaq üstə tapşırıq yerinə yetirmək bacarığını inkişaf etdirmək.

Hissə 1. Dairə boyu yerləş və qaçış.

Kubiklər dairəyə düzülür. Uşaqlar bir cərgə ilə kubiklər ətrafında əvvəl yeriyir, sonra yavaş qaçır. Hərəkətlər növbələnir. Əks-istiqamətdə eyni ardıcılıqla hərəkətlər təkrar olunur. Tapşırıq yerləş ilə bitir.

Hissə 2. Kubiklərlə ümuminkişaf təlimləri

○ Ayaqlar bir pəncə enində aralı, kubiklər hər iki əldə aşağıda. Kubikləri yanlara, sonra yuxarı qaldırmaq; aşağı salmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (4-5 dəfə)

○ Ayaqlar azca aralı, kubiklər hər iki əldə çiyinlərdə. Oturub kubiklərlə döşəməyə toxunmaq. Qalxmaq, ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (5-6 dəfə)

○ Oturub ayaqları çarpazlaşdırmaq, kubiklər hər iki əldə dizlərin üstündə. Sağa doğru əyilib, kubiki mümkün qədər uzağa qoymaq; dikəlmək, ilkin vəziyyətə qayıtmaq. Eyni hərəkət sol tərəfə təkrar olunur. (hər tərəfə 2-3 dəfə)

○ Kubiklərin önündə dayanmaq, əllər sərbəst. Kubiklər ətrafında iki ayaq üstündə qısa fasilə ilə hər iki tərəfə tullanmaq. (hər tərəfə 2-3 dəfə)

Hissə 3. “Böcəklər” kimi sürünmək.

Öyrədən iki stul (yaxud stol) qoyur və ayaqlarına döşəmədən 50 sm hündürlükdə ip bağlayır. İpin bir tərəfindən 2 metr uzaqlıqda 2 metallofon qoyulur. Əks tərəfdə başlanğıc nöqtəni göstərmək üçün qısa ip qoyulur. Uşaqlar dörd ayaq üstündə, “böcək” kimi iməkləyərək ipə toxunmamaq şərti ilə altından keçir, metallofona çatıb ifa edir, ayağa qalxıb geri qayıdırlar.

Uşaq sayı çoxdursa, hərəkət yarımqruplarda yerinə yetirilə bilər.

Uğur göstəricisi: İstiqaməti təyin edir, signala görə hərəkət edir və dörd ayaq üstə tapşırıq yerinə yetirir.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları**Son toplantı**

Öyrədən: “Daha bir həftənin sonuna gəldik. Evdə həftəsonunu necə keçirməyi planlaşdırırsınız?

Kim valideynlərinə kömək edəcək? Nə edəcəksiniz?”

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Uşaqlar dairədə əyləşiblər.

Öyrədən öncədən hazırladığı çəhrayı qabın içərisinə uşaqların adı yazılan (rəsmlər də yapışdırıla bilər) çubuqları yerləşdirir. Öyrədən dairədə gəzərək: *“Bir çəhrayı qabım olsa, bütün uşaqları ora qoysam, qarışdırsam-qarışdırsam (uşaqlar öyrədənə birlikdə deyirlər), içərisindən İlahəni çıxarsam, getsəm İlahənin yanına, qucaqlasam-qucaqlasam”*.

Öyrədən İlahəyə yaxınlaşır, İlahəni qucaqlayır, onun çubuğunu davamiyyət lövhəsinə yerləşdirir və oyuna davam edir.

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ayın tarixi, ay, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti.

Öyrədən uşaqlara balaca kağız parçaları verir.

Öyrədən: *“Uşaqlar, sizə verdiyim kağız parçalarında istədiyiniz və sevdiyiniz hava şəraitini çəkin, sonra sinfimizin sehrli qutusuna yerləşdirin. Sabah onlarla oyun oynayacağıq”*.

Uğur göstəricisi: Hava durumunu təsvir edir və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı bilir.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən öncədən əlavə vəsait bölümündən götürdüyü və kəsdirdiyi evləri böyük qutunun üzərinə yapışdırır. Qutunun üzərinə böyük ölçülü mələfə sərir. Dərs başlamadan qutunu dairənin mərkəzinə yerləşdirir.

Öyrədən: *“Uşaqlar, siz indi gözünüzü yumacaqsınız və gözünüzü açanda bu mələfənin altında gizlətdiyim əşyanı görə bilərsiniz. Hazırsınız? 1, 2, 3... Açın gözünüzü! Uşaqlar, sizə göstərdiyim əşyalara diqqətlə baxın. Sizcə, biz onlara harada rast gələ bilərik?”* (Əlavə 13)

Ətraf ələmlə tanışlıq: Evimin əşyaları. Mebel.

Məqsəd: Mebel və onun təyinatı haqqında anlayışın genişləndirilməsi. Yaxın ətrafındakı əşyaları və onların təyinatını bilir.

Lövhədə, yaxud divarda mebel şəkilləri yerləşdirilir. Öyrədən şəkillərə baxmağı və bunların nə olduğunu cavablandırmağı təklif edir.

Öyrədən:

- *“Biz nəyi mebel adlandırırıq? (masa, oturmaq, divan, çarpayı, kreslo və s.)*
- *Mebel nə üçün gərəkdir?*
- *Masa arxasında nə edirlər? (Yeyirlər, rəsm çəkirlər)*
- *Stullar nə üçündür? (Oturmaq üçün)*
- *Çarpayı nə üçündür? (Yatmaq, dincəlmək üçün)*
- *Şkaf nə üçündür? (Geyim, əşyaları saxlamaq üçün)*
- *Mətbəx üçün hansı mebel lazımdır?*
- *Yataq otağı üçün hansı mebel lazımdır?*

Uşaqlar, mebellə ehtiyatla rəftar etmək lazımdır. Mebelin iti bucaqları var. Mebelin üstündə tullanmaq olmaz, yıxılıb, əzilə bilərsiniz”.

Oyun: “Əşyanı təsviri ilə tapın”

Öyrədən: *“Uşaqlar, mən sizə mebel növlərini təsvir edəcəyəm. Siz də onun nə olduğunu tapıb mənə deməlisiniz.*

- *Bu əşyanın söykənəcəkləri, ayaqları və döşəyi var. (çarpayı)*
- *Onun yan, arxa divarları, öndən qapıları, içərisində rəflər var. (şkaf)*
- *Onun ayaqları, söykənəcəyi və oturmağı var. (stul)*
- *Onun ayaqları və üst taxtası var. (masa)*
- *Bu əşyanın söykənəcəyi, oturmağı və qolları var. (kreslo, divan)*

İdman fasiləsi: “Mebel”**Öyrədən:**

- *“Səhər mağazaya gedəcəyik. (yerində addımlamaq)*
- *Mağazadan mebel alırıq:*
 - *hündür şkaf;* (barmaqlar üstə durmaq, əllərlə yuxarı dartınmaq)
 - *çarpayı;* (əlləri sol yanaq altına qoymaq)
 - *stullar da alırıq;* (düz sağ qola sol qatlanmış qolu birləşdirib “oturmaq” düzəltmək)
 - *həm də böyük bir masa.* (əllər yanlara açılır)

İndi uşaqlar mənə masanın necə olduğunu deyin? (dairəvi, dördbucaq, düzbucaqlı)

- *Bəs divan necə olur?* (yumşaq, böyük, kiçik, açılan, rahat)
- *Çarpayı necə olur?* (böyük, açıq rəngli, yumşaq)
- *Oturacaq necə olur?* (bərk, yumşaq, hündür, alçaq)
- *Bəs şkaflar necə olur?* (kiçik, böyük, açıq, bağlı, taxta)

Afərin!

Uğur göstəricisi: Mebel və onun təyinatı haqqında anlayışı var. Yaxın ətrafdakı əşyaları və onların təyinatını bilir.

Hərəkətli oyun: “Öz evini tap”

Uşaqlar “evciklərdə” (döşəkçələrdə, oturmaqda) yerləşirlər. Öyrədən uşaqlara çiçəklərə və kəpənəklərə baxmaq üçün çəmənliyə getməyi təklif edir.

“*Tez olun, evə, yağış yağdı*” çağırışı ilə öyrədən uşaqları “evciklərdə” yer tutmağa səsləyir (istənilən yer).

Aplikasiya: Ayı üçün stul

Məqsəd: Hazır detallardan kompozisiya yaratmaq bacarığını inkişaf etdirmək.

Vəsaitlər: istənilən rəngdə bir uzun (10 sm x 2 sm) və 2 qısa (5sm x 2 sm) zolaqlar, yapışqan, ağ kağız.

Öyrədən:

“*Uşaqlar, siz sehr sevirsiniz?* (bəli)

Nağıla düşmək istəyirsiniz? (bəli)

Nağıl saati: “Üç ayı” nağılı (Əlavə 14)

○ *Nağıl xoşunuza gəldi?* (bəli)

○ *Qız nəyi sındırdı?* (stulu)

○ *Ayı çox məyus oldu. Bəs biz nə edək, ayıya necə kömək edək?* (uşaqların cavabı)

○ *Mən isə sizə ayı üçün stul düzəltməyi təklif edirəm. Stul hansı hissələrdən ibarətdir?* (ayaqlar, oturmaq, söykənəcək)

İndi işə başlamaq olar”.

Əvvəl zolaqlardan (istənilən rəngdə bir uzun (10 sm x 2 sm) və 2 qısa (5sm x 2 sm)) kağız üzərində stul düzəldilir, sonra yapışdırılır.

Öyrədən yapışqanla iş qaydalarını xatırladır.

Uğur göstəricisi: Hazır detallardan kompozisiya yaratmaq bacarığına malikdir.

Sərbəst fəaliyyət: Konstruktorla oyun (mebel düzəltmək).

Son toplantı

Öyrədən: “*Bu gün məşğələdə biz sizinlə nədən danışırıdınız? Gəlin bir daha mebelin nə üçün lazım olduğunu təkrar edək:*

○ *Stul lazımdır...* (oturmaq üçün)

○ *Divan lazımdır...* (oturmaq, uzanmaq, dincəlmək üçün)

○ *Çarpayı lazımdır...* (yatmaq üçün)

○ *Şkaflar lazımdır...* (paltar asmaq üçün)

○ *Kreslo lazımdır...* (oturmaq, dincəlmək üçün)

Afərin!”

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “Salam, uşaqlar! Gəlin əl və ayaqlarımızla (jestlərlə) salamlaşaq. Salam, sağ əl. Salam sol əl. Salam, sağ ayaq. Salam, sol ayaq”.

Öyrədən dairədə gəzərək “Çəhrayı qab” oyununu oynayır.

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ay, ayın tarixi, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti.

Öyrədən: “Uşaqlar, gəlin sehrli qutumuzu açmaq və içərisindən sizin dünən çəkdiyiniz hava şəraitini göstərən rəsmləri çıxaraq. Baxmaq görə kimlər hansı hava şəraitini sevirlər”.

Öyrədən qutudan çıxartdıqca şəkilləri qruplarına görə yerləşdirir və sonra uşaqlarla bunu müzakirə edir.

Uğur göstəricisi: Hava durumunu təsvir edir və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı bilir.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “Uşaqlar, bu gün biz evimizin hansı hissələrdən ibarət olması haqqında danışacağıq”.

Barmaq oyunu: “Barmaqlar gəzməyə çıxır”

1, 2, 3, 4, 5

Barmaqlar çıxır gəzməyə, (çeçələ barmaqdan başlayaraq növbə ilə bütün barmaqlar açılır)

1, 2, 3, 4, 5

Qaydirlar onlar evə. (eyni ardıcılıqda barmaqlar qatlanır)

Bunun davamı olaraq öyrədən əl çalaraq sadə ritm yaradır. Əvvəl ən sadə ritmdən başlamaq lazımdır (bir-iki yavaş, bir-iki cəld). Ritmi bütün uşaqlar öyrədənle birlikdə təkrar edir.

Riyaziyyat və qurma: Həndəsi fiqurlardan ev.

Məqsəd: Həndəsi fiqurlar haqqında biliklərinin möhkəmləndirilməsi (kvadrat, üçbucaq).

Vəsaitlər: ev modeli, arxa fon üçün kağız, müxtəlif rəngli kağız fiqurlar (tərəfləri 5 və 2 sm olan kvadratlar, yan tərəfi 6 sm olan üçbucaq); yapışqan, salfet.

Öyrədən: “Uşaqlar, bu ev modelinə baxın.

- Ev hansı hissələrdən ibarətdir?
- Dam, divarlar və pəncərə hansı formaları xatırladır?
- Baxın, uşaqlar, hər birinizin qarşısında həndəsi fiqurlar dəsti var. Onlardan kağız üzərində ev qurmağa çalışın. Kimdə alındı?
- Siz əvvəl hansı fiquru götürdünüz? (böyük kvadrat)
- Bu evin hansı hissəsidir? (divarı) Nə rəngdədir?
- Sonra hansı fiquru əlavə etdiniz? (üçbucaq)
- Bu evin hansı hissəsidir? (damı) Nə rəngdədir?
- Bəs axırncı hansı fiquru götürdünüz? (kiçik kvadrat)
- Bu evin hansı hissəsidir? (pəncərəsi) Nə rəngdədir?
- Bəs pəncərəni necə yerləşdirdiniz? (mərkəzdə, ortada)

Afərin! Yaxşı evlər qurdunuz. İndi bu ardıcılıqla detalları kağıza yapışdırmağa başlayın”.

Öyrədən yapışqanla iş qaydalarını xatırladır.

Uğur göstəricisi: Həndəsi fiqurlar haqqında məlumatı var. Dairə, kvadrat, düzbucaq həndəsi fiqurlarını tanıyır; ətrafındakı əşyalarda həndəsi fiqurları görə bilir.

Hərəkətli oyun: “Öz evini tap”**Fiziki hərəkətlər**

Məqsəd: Məhdud dayaq sahəsində yerimə zamanı tarazlığı saxlamaq; tullanma zamanı yarımökülü ayaqlar üstə eniş etmə bacarığının inkişafı.

1. Uşaqlar bir cərgə ilə yeriyirlər. Öyrədən “Qurbağalar!” signalı səslənəndə uşaqlar dayanır, sallağı oturur, sonra ayağa qalxır və yeriməyə davam edirlər. Yerləş bir cərgə ilə, yaxud səpələnmiş formalı qaçışla əvəz olunur.

2. Ümuminkişaf hərəkətləri

- Ayaqlar bir pəncə enində aralı, qollar yanda. Əl çalmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (4–5 dəfə)
- Ayaqlar bir pəncə enində aralı, əllər beldə. Oturmaq, əl çalmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq.
- Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, əllər arxada. Sağa və sola ayağa əyilmək, əl çalmaq; dikəlmək, ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (5 dəfə)
- Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, qollar yanda. Sağa və sola dönmək, əl çalmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (5 dəfə)

3. Əsas hərəkət növləri

Tarazlıq: “Körpü”

Döşəkçələrdən uzunluğu 2 metr olan 2 “körpü” qurulur. Uşaqlar bir körpü ilə gedib, digər körpü ilə qayıdırlar.

Tullanma: Öyrədən uşaqları iki cərgəyə bölür. Hər cərgənin qarşısına ip qoyulur. Uşaqlar ayaqlarını azca aralayıb ipin üzərindən tullanmalıdırlar. Yerə yarıbükülü ayaqlar üstə enmək lazımdır. (*ardıcıl 4-5 dəfə*).

Məqsəd: Məhdud dayaq sahəsində yerimə zamanı tarazlığı saxlaya bilir: tullanma zamanı yarıbükülü ayaqlar üstə eniş edir.

Sərbəst fəaliyyət: Konstruktordan ev qurmaq

Son toplantı

Öyrədən: “Uşaqlar, bu gün nə haqqında danışdıq?”

Hansı oyunları oynadıq?

Ən çox nə xoşunuza gəldi?”

Öyrədən hər uşaq haqqında müəyyən müsbət fikir bildirir.

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “Salam, uşaqlar! Təklif edirəm ki, bu gün bir-birinizi qavaldan istifadə edərək salamlayasınız”.

Uşaqlar növbə ilə qavala vurmaqla müəyyən ritmlə istədiyi uşağın adını deyir və həmin uşağı salamlayır.

Qeyd: Dostları tərəfindən seçilməyən uşağı öyrədən seçə bilər.

○ **Təqvimlə iş**

Məqsəd: Hava durumunu təsvir etməyi və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı öyrətmək.

Ayın tarixi, ay, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti.

Oyun: “Tut və de”

Öyrədən hava şəraitləri çəkilmiş kağız parçalarını bükərək top düzəldir, onları qutuya yerləşdirir. Müəllim qutudan çıxartdığı kağız topu uşaqlardan birinə atır və kağızı açmasını, orada nə təsvir edildiyini deməsini xahiş edir.

Uğur göstəricisi: Hava durumunu təsvir edir və müxtəlif hava şəraitini adlandırmağı bilir.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “İndi isə biz meşədə olan bir ev barədə nağıl oxuyacağıq”.

“Üç ayı” nağılı oxunur.

Barmaq oyunu: “Barmaqlar gəzməyə çıxır”

1, 2, 3, 4, 5

Barmaqlar çıxır gəzməyə, (çəçələ barmaqdan başlayaraq növbə ilə bütün barmaqlar açılır)

1, 2, 3, 4, 5

Qayıdırlar onlar evə. (eyni ardıcılıqda barmaqlar qatlanır)

Bunun davamı olaraq öyrədən əl çalaraq sadə ritm yaradır. Əvvəl ən sadə ritmdən başlamaq lazımdır (bir-iki yavaş, bir-iki cəld). Ritmi bütün uşaqlar öyrədənə birlikdə təkrar edir.

Nitqin inkişafı: Qab-qacaq. (Əlavə 15)

Məqsəd: Əsas qab-qacaq adları haqqında biliklərin möhkəmləndirilməsi.

Vəsaitlər: qab-qacaq rəsmləri (oyuncaq qab-qacaqlar).

Öyrədən şəkilləri (oyuncaqları) uşaqlara göstərir. Bir sözlə bu əşyaları necə ifadə edə biləcəklərini soruşur.

(qablar/ qab-qacaq)

Oyun: “Bu nədir?”

Öyrədən qabları göstərərək uşaqlara növbə ilə “*Bu nədir?*” və “*Bunu necə istifadə etmək olar?*” suallarını verir.

Uşaqlar cavab verməkdə çətinlik çəkərlərsə, öyrədən onlara kömək edir.

“*Bu nədir?*”/ “*Bunu necə istifadə etmək olar?*”

○ Bu qazandır. Onda şorba və digər yeməklər bişirmək olar.

○ Bu boşqabdır. Ona yemək qoymaq olar.

○ Bu qaşığıdır. Qaşıqla yeməyi ağıza qoymaq olar.

○ Bu fincandır. Ona çay süzüb içmək olar.

○ Bu bıçaqdır. Onunla çörək kəsmək olar.

○ Bu tavadır. Onda kartof qızartmaq olar.

Öyrədən: “*Afərin sizə! Uşaqlar, mənə daha ətraflı məlumat lazımdır. Kömək edin bu suallarına da cavab tapım.*”

○ *Çox vaxt qabları harada görmək olar?* (mətbəxdə)

○ *Mətbəxdə gördüyümüz qablar hansı materiallardan hazırlanıb?* (metal, şüşə, taxta, gil)

○ *Çay içdiyimiz əşyanın adını deyən.* (fincan)

○ *Fincan, nəlbəki, çaydan və qənd qabını bir sözlə necə adlandırmaq olar?* (çay dəsti)

○ *Yemək yeyərkən hansı qablardan istifadə edirik?* (boşqab, kasa, qaşığıq, çəngəl, bıçaq)

○ *Bu qablar bir sözlə necə adlanır?* (yemək dəsti)

Gəlin “Bir-Çox” oyunu oynayaq. Mən sizə əşyaların tək halını deyəcəyəm, siz mənə onların çox halını deyəcəksiniz.

(Öyrədən bir nümunə verir, sonra uşaqlar davam edir)

○ *Boşqab - boşqablar*

○ *Banka – bankalar*

○ *Stəkan - stəkanlar*

○ *Kasa - kasalar*

○ *Çaydan - çaydanlar*

o *Nəlbəki - nəlbəkilər və s.*”

Uğur göstəricisi: Yaxın ətrafdakı əşyaları və onların təyinatını bilir.

Hərəkətli oyun: “Öz evini tap”

Rəsm: “Ayı üçün fincan”

Məqsəd: Rəsmi kontur daxilində bərabər yerləşdirmək və barmaqla rəsm çəkmək bacarığını təkmilləşdirmək.

Vəsaitlər: uşaqların sayına uyğun kağızdan hazırlanmış fincanlar, sulu boya, salfet, fincanın lövhədə, yaxud divarda rəsmi.

Öyrədən yumşaq ayı oynucağını göstərib deyir:

“Uşaqlar, ayı bizə qonaq gəlib və o, çox məyusdur. O mənə sevimli fincanının sındığını dedi. Gəlin ayı üçün yeni fincan hazırlayaq.

Baxın uşaqlar masada müxtəlif rəngli boyalar var. Siz şəhadət barmağınızı boyaya batırıb qarşınızdakı kağız fincanların üzərinə xallar qoyacaqsınız. Rəngi dəyişmək istədikdə barmağınızı salfetlə təmiz silin. Çalışın müxtəlif rənglərdən istifadə edəsiniz ki, ayımızın fincanı rəngbərəng olsun.

Nə gözəl fincanlar alındı! Ayımız çox razıdır və bizə çox sağ ol deyir!”

Uğur göstəricisi: Rəsmi kontur daxilində bərabər yerləşdirir və barmaqla rəsm çəkmək bacarığına yiyələnə bilir.

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları.

Son toplantı:

Öyrədən:

“Uşaqlar, sizə afərin!

Bugün ən diqqətli kim olub? Gəlin yoxlayaq!

Bu günkü dərsimizin mövzusu nə idi. (uşaqların cavabı)

Afərin!”

Səhər toplantısı○ **Salamlaşma**

Öyrədən: “*Sabahınız xeyir, qızlar! Sabahınız xeyir, oğlanlar! Sizi görməyə çox şadam*”.

○ **Təqvimlə iş**

Ayın tarixi, ay, həftənin günü, fəsil, hava şəraiti.

Bütün hava şəraiti təkrar olunur.

○ **Mövzuya giriş**

Öyrədən: “*Bu gün biz “Yaşadığım ev” oyunu oynayacağıq. Bu topu dairə üzrə bir-birimizə ötürürük və öz evimizin hündürlüyü, mərtəbəsi, rəngi, otaqları haqqında məlumat veririk*”.

Barmaq oyunu: “Barmaqlar gəzməyə çıxır”**Məntiq: İş dəftərində tapşırıqlar**

Məqsəd: Həftənin mövzularını möhkəmləndirmək, məntiqi düşüncəni və kiçik motorikanı inkişaf etdirmək.

Fiziki hərəkətlər

Məqsəd: Məhdud dayaq sahəsində yerimə zamanı tarazlığı saxlamaq; tullanma zamanı yaribükülü ayaqlar üstə eniş etmə bacarığının inkişafı.

1. Uşaqlar bir cərgə ilə yeriirlər. Öyrədən “Qurbağalar!” signalı səslənəndə uşaqlar dayanır, sallağı oturur, sonra ayağa qalxır və yeriməyə davam edirlər. Yeriş bir cərgə ilə, yaxud səpələng qaçışla əvəz olunur.

2. Ümuminkişaf hərəkətləri

○ Ayaqlar bir pəncə enində aralı, qollar yanda. Əl çalmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (4–5 dəfə)

○ Ayaqlar bir pəncə enində aralı, əllər beldə. Oturmaq, əl çalmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq.

○ Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, əllər arxada. Sağ (sol) ayağa əyilmək, əl çalmaq; dikəlmək, ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (5 dəfə)

○ Ayaqlar çiyin bərabərində aralı, qollar yanda. Sağa (sola) dönmək, əl çalmaq; ilkin vəziyyətə qayıtmaq. (5 dəfə)

3. Əsas hərəkət növləri.**Tarazlıq: “Körpü”**

Döşəkçələrdən uzunluğu 2 metr olan 2 “körpü” qurulur. Uşaqlar bir körpü ilə gedib, digər körpü ilə qayıdırlar.

Tullanma: Öyrədən uşaqları iki cərgəyə bölür. Hər cərgənin qarşısına ip qoyulur. Uşaqlar ayaqlarını azca aralayıb ipin üzərindən tullanmalıdırlar. Yerə yaribükülü ayaqlar üstə enmək lazımdır. (ardıcıl 4-5 dəfə)

Uğur göstəricisi: Məhdud dayaq sahəsində yerimə zamanı tarazlığı saxlayır; tullanma zamanı yaribükülü ayaqlar üstə enir.

Hərəkətli oyun: “Öz evini tap”

Uşaqlar “evciklərdə” (döşəkçələrdə, oturacaqlarda) yerləşirlər. Müəllim uşaqlara çiçəklərə və kəpənəklərə baxmaq üçün çəmənliyə getməyi təklif edir.

“*Tez olun, evə, yağış yağdı*” çağırışı ilə öyrədən uşaqları “evciklərdə” yer tutmağa səsləyir (istənilən yer).

Sərbəst fəaliyyət: Qrup oyunları**Son toplantı**

Öyrədən: “*Bu gün yeni nə öyrəndiniz?*”

Ən çox nə xoşunuza gəldi?

İstirahət günlərini necə keçirəcəksiniz?

Hər birinizə afərin!”